

Jaarverslag 2021

Open Deur vzw – Porte Ouverte asbl

Kogelstraat 30 te 1000 Brussel

porte-ouverte@open-deur.be

Ondernemingsnr: 0413591766

BE04 0000 8310 3031

T02/513.01.08

F02/511.08.62

GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Inhoud

Inleiding	5
Voorstelling van het onthaaltehuis	6
Het publiek	6
Historiek	6
Infrastructuur	7
Het team	7
Werking en methodologie	8
Onthaal en werking	8
Teamvergadering en supervisie	10
Werkmethode	11
Psycho-sociale begeleiding	12
Animaties en activiteiten voor de bewoners	13
Huisvestingsatelier	13
Massage	14
Sportactiviteiten	14
Gezond vieruurtje	15
Groene Vingers	15
Andere animaties	17
Praatgroepen	17
Activiteiten met Hobo	18
Vorming en tewerkstelling	18
Voorstelling van de kinderwerking	19
Statistische gegevens	27
Gegevens over de onthaalde vrouwen	27
Gegevens over de kinderen	41
Het werk met de vaders	46
Partnergeweld: een opleiding van het team	49
De covid crisis en quarantaine in Open Deur	51
Uitstap in het teken van sociabiliteit en welbevinden	54
Open Deur en BOK	56
Bezoeken, supervisie, vergaderingen en vormingen	58
Het team-De Raad van Bestuur	60
Subsidies	62
Lijst van organisaties	63

Inleiding

2021

Dit jaarverslag begint met een voorstelling. Er wordt onder ander uitgebreid uitleg gegeven over de geschiedenis van Open Deur, het team, onze werking, onze methodologie en de psychosociale begeleiding die we zowel aan de volwassenen als de kinderen aanbieden.

U zult kunnen lezen dat ons onthaaltehuis ook animaties en activiteiten organiseert. Dat maakt ook deel uit van ons werk als aanvulling op de individuele begeleiding: het aanbieden en laten ontdekken om de horizons van onze bewoonsters te verbreden en om ze simpelweg weerbaarder te maken.

Een deel is gewijd aan de statistieken van 2021. Er werd een overzicht gemaakt van de gegevens van de vrouwen en kinderen die opgevangen werden. Een merkwaardigheid dit jaar was de doorverwijzing door andere diensten naar het onthaaltehuis. Dit jaar waren er minder doorverwijzingen via het **Centrum voor dringend onthaal Ariane** en **New Samusocial**. Er wordt getracht een theorie te formuleren voor dit fenomeen.

Een volgend deel werd voorbehouden voor het werk met de vaders: hoe we met de moeders werken rond de plaats van de vaders, de begeleiding die we bieden alsook de begeleiding die we de vaders aanbieden. Er worden enkele cijfers weergegeven, maar ook een bedenking rond het uitblijven van de hulpvraag. We merkten namelijk dat een aantal moeders geen beroep deden op de diensten van ons team om met de kinderen over de papa te spreken of om contact met hem op te nemen. We proberen hen bewust te maken van de plaats van de papa's en de rol die hij kan hebben in het leven van hun kinderen. Daarom hebben we het met hen onder andere over ouderschap en het onderhouden van regelmatige contacten.

Er werd dit jaar gevraagd aan het team om zich meer te specialiseren in de specifieke begeleiding van vrouwen die het slachtoffer werden van huiselijk en intrafamiliaal geweld. Dit is een realiteit waarmee we dagelijks geconfronteerd worden op het werkveld. Met een externe dienst werd een opleiding georganiseerd, waaraan een artikel gewijd is.

We kunnen niet over 2021 praten zonder het over de coronacrisis te hebben, die ook dit jaar voortduurde. Deze crisis heeft in het begin van het jaar een grote impact gehad op de vrouwen en het team die geconfronteerd werden met een besmettingscluster. Verder in dit jaarverslag gaat een artikel verder in op dit onaangename avontuur. Gelukkig werden de coronamaatregelen verderop in het jaar beetje bij beetje versoepeld. Dit heeft een grote impact gehad op de moraal van de bewoonsters en het team. Er kwam opnieuw een gemoedelijkere sfeer in huis en dat had een positief effect op het groepsleven.

Verderop in het jaarverslag zijn ook drie nieuwigheden te ontdekken: praatgroepen die regelmatig georganiseerd worden voor de bewoonsters, sociale en welzijnswandelingen en een samenwerking met het BOK-project.

Voorstelling van het onthaaltehuis

Het publiek

Ons onthaaltehuis vangt vrouwen op die al dan niet vergezeld zijn van hun kinderen en die tijdelijk niet meer in staat zijn om op een zelfstandige manier te leven, hetzij door het verlies van hun woning hetzij door omstandigheden en diverse problemen waardoor ze hun huis hebben moeten verlaten.

Dit zonder onderscheid op basis van politieke, filosofische of godsdienstige overtuigingen, culturele of raciale kenmerken, noch op basis van seksuele geaardheid.

Historiek

De geschiedenis van Open Deur begint in 1967. In de Kogelstraat heeft pater Gielen een ambulante sociale dienst opgericht die regelmatig de vraag krijgt voor onderdak. Hij creëert daarom een opvangcentrum voor vrouwen en kinderen '**Open Deur**' in de Kogelstraat 30-32 en één voor alleenstaande mannen '**Albatros**' in de Washuisstraat. Vanaf 1973 wordt Open Deur een vzw en daarop volgt een erkenning¹ van het Ministerie van Volksgezondheid. Het onthaaltehuis wordt erkend voor 15 bedden en er is een financiële tussenkomst voor het loon van 3,5 personeelsleden en 120 frank (3 euro) per dag, per opgenomen persoon.

Bij de staatshervorming in 1990 kiest Open Deur als bicommunautaire instelling voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en valt onder een nieuwe erkenning² met 6 personeelsleden, waaronder een kinderwerkster en werkingskosten. Ondertussen is het beddenaantal opgetrokken tot 22 personen, komt er een kinderlokaal bij en wordt ook nummer 34 in de Kogelstraat in gebruik genomen.

Eveneens inhoudelijk worden er nieuwe accenten gelegd, onder andere meer aandacht voor de kinderen en werken met de vaders van de opgenomen kinderen.

Open Deur was bovendien ook actief in de bredere sector van dak- en thuislozen. Op de eerste plaats in de koepelorganisaties **AMA** en **Thuislozenzorg Vlaanderen** maar ze ligt ook mee aan de basis van de oprichting van de **Bicofederatie**.

Omwille van de nood aan goede- en betaalbare woningen wordt "**Iris**" (1981) opgericht, één van de eerste sociale verhuurkantoren in Brussel. Open Deur is ook mede-oprichter van de dienst begeleid wonen **De Schutting** in 1988.

De invulling van een zinvolle dagbezigheid is ook altijd een bekommernis geweest, vandaar dat we van bij het ontstaan van het dagcentrum **Hobo** (in 1992) betrokken waren en omwille van de nood aan meer plaatsen, kwam er in 2000 ook een nieuw onthaaltehuis voor vrouwen en kinderen: **Talita**.

¹ KB van 10 april 1952 "voor de zedelijke aanpassing van jonge vrouwen"

² Toepassingsbesluiten van januari 2004 met de specifieke erkenning en subsidiëring van onthaaltehuizen voor vrouwen en kinderen

Onze aandacht is steeds uitgegaan naar kwalitatieve verbeteringen op lange termijn en samen met Talita hebben we sinds een paar jaar een nieuwe dienst begeleid wonen uitgebouwd: **Aprèstoe**.

De recente toepassingsbesluiten van 9/05/2019 voorzien een nieuw wetgevend kader en bijkomende subsidies voor nachtpermanentie, logistiek personeel en nabegleiding.

Infrastructuur

Het onthaaltehuis bestaat uit drie gerenoveerde huizen die onderling verbonden zijn en elk drie verdiepingen tellen.

De kamers bevinden zich op de verdiepingen. Er is geen lift. Daardoor is het huis niet aangepast aan de noden van minder mobiele mensen.

Het gelijkvloers bestaat vooral uit de gemeenschappelijke ruimtes: een grote leefruimte waar er wordt gegeten met een computerhoek, een salon met televisie, een keuken, een speelruimte voor de kinderen, een binnenkoer, een bezoekersruimte, een klein bureautje en een wasplaats.

Op de verdiepingen bevinden zich 15 individuele kamers. Elke onthaalde vrouw heeft op die manier haar eigen kamer. Grotere gezinnen kunnen gebruikmaken van meerdere kamers die onderling verbonden zijn. De meeste kamers hebben een wastafel met koud water. Er zijn ook twee badkamers met een ligbad, drie doucheruimtes en zes toiletten. In elke kamer staat minstens een bed, een kleerkast, een commode, een tafel en een stoel en is er de mogelijkheid om een kinderbed toe te voegen.

Het personeel beschikt op de eerste verdieping over twee grote bureaus waar het onthaal en de permanenties plaatsvinden. Er zijn nog twee andere bureaus voor het personeel dat de kinderwerking verzorgt. De klusjesman beschikt over een atelier. Er is ook een voorraadkamer waar een voorraad aan voedsel, onderhoudsproducten en de was opgeslagen worden. Tot slot is er een ruimte op het gelijkvloers van het huisnummer 34 met een eigen ingang. Deze wordt gebruikt als bureau voor de contacten met de vaders en als ontmoetingsruimte. Ze wordt ook gebruikt als vergaderzaal, voor de massages, animaties of andere activiteiten. Zowel in de gemeenschappelijke ruimtes als in de kamers en bureaus wordt er veel aandacht geschonken aan de inrichting om zo een aangenaam kader te bieden en een gezellige sfeer.

Het team

In 2019 bestond het team uit een directrice, zes voltijds equivalenten sociaal werkers, drie voltijds equivalenten van het Maribel-fonds en een voltijds arbeider met GESCO-statuuut. Vanaf 2020 kon het team versterkt worden door een halftijdse medewerker om de opdracht van de begeleiding van naverblijf te garanderen, een halftijdse medewerker voor administratief werk en een halftijdse medewerker voor onderhoudswerk. Deze laatste medewerker staat in voor de organisatie van de voorraad en de grote boodschappen, de netheid van de bureaus en het onderhoud van specifieke lokalen.

In 2020 hebben we ook de keuze kunnen maken om een fysieke aanwezigheid te verzekeren tijdens de nacht door hiervoor mensen aan te werven.

Zoals hierboven reeds vermeld, hebben deze veranderingen het bestaande team versterkt, dat reeds zijn specifieke invalshoeken had:

- Twee sociaal werkers die de kinderwerking verzorgen.

- Eén deeltijds sociaal werker die met de vaders werkt.
- Eén arbeider die instaat voor het onderhoud van het huis. Hij voert werken uit die het huis in goede staat houden en biedt hulp wanneer één van de opgevangen vrouwen verhuist.

Dit jaarverslag weerspiegelt de werking van het team. Binnen het kader van Open Deur werkt elk teamlid met zijn achtergrond en met zijn persoonlijke stijl. Verschillende origines binnen het team dragen ertoe bij om gewoontes en geloofsovertuigingen van sommige vrouwen beter te contextualiseren en te begrijpen.

Er worden ook meerdere talen gesproken binnen het team, wat een voordeel is. Wij begeleiden vrouwen die weinig of geen Frans en/of Nederlands begrijpen, maar die zich uitdrukken in het Engels, Arabisch, Spaans, Portugees... Dit vergemakkelijkt de tussenkomsten, zowel voor de bewoners als voor het team, zowel voor de individuele begeleiding als voor de organisatie van het groepsleven.

Werking en Methodologie

Onthaal en werking

De meeste vragen voor opvang gebeuren telefonisch. Af en toe komt er een vrouw aan de deur. In dat geval luisteren we naar de hulpvraag en als we haar niet kunnen helpen verwijzen we door naar een andere dienst. Indien we tijdens het gesprek oordelen dat we gepaste hulp kunnen bieden en er plaats is, kunnen we haar onmiddellijk opvangen. Indien mogelijk wordt deze beslissing door 2 personeelsleden genomen.

Als een sociale dienst ons contacteert, vragen we om zelf met de hulpvrager te praten zodat we al een eerste contact hebben. Zo komen we ook te weten of ze echt vragende partij is om naar het onthaalhuis te komen. We maken zo vlug mogelijk een afspraak en zorgen ervoor dat het gesprek zowel in het Frans als in het Nederlands kan plaatsvinden.

Tijdens het gesprek worden verschillende aspecten besproken zoals: de reden van de aanvraag, de oorzaak van het verlies van de woning, de administratieve- en financiële situatie, de gezondheid en familiale situatie, de noden van de vrouw en de kinderen, enz. We leggen de werking van het huis uit: 24 uur op 24 uur permanentie, 1 vaste persoon die samen met de vrouw de situatie opvolgt, het gemeenschapsleven, een eigen kamer, enz. Als de vrouw opgenomen wil worden, geven we onmiddellijk het antwoord. Als Open Deur de hulpvraag niet kan beantwoorden wordt dit ook rechtstreeks aan de persoon verteld. Als de vraag complex is, wordt dit op de teamvergadering besproken.

Bij de bespreking van complexe aanvragen op de teamvergadering, wordt er met verschillende aspecten rekening gehouden:

- de samenstelling van de groep op dat moment. We proberen te vermijden dat er te veel mensen met eenzelfde zware problematiek op hetzelfde moment in huis verblijven. We willen goede en kwaliteitsvolle hulpverlening aanbieden.

- of de persoon al dan niet in orde is met haar verblijfsdocumenten. Per groep kunnen we één persoon onthalen zonder wettig verblijf.

- als de vrouw reeds in huis verbleven heeft, proberen we te bespreken vanwaar haar nieuwe aanvraag komt en of we haar kunnen helpen.

Bij een positief antwoord kan de vrouw nog dezelfde dag of één van de volgende dagen worden onthaald. We zorgen ervoor dat er 2 personeelsleden aanwezig zijn zodat de vrouw (eventueel met haar kinderen) op een rustige manier kan opgevangen worden.

We tonen het huis, de vrouw maakt kennis met de andere bewoners, de gemeenschappelijke ruimtes en de gemoedelijke sfeer die we proberen aan te bieden. Voor de goeie gang van zaken worden de basisregels uitgelegd en verwijzen we ook naar het huisreglement dat in iedere kamer ophangt.

Er is 24 uur op 24 uur permanentie. Tijdens de werkdagen zijn de sociaal werkers beschikbaar tussen 7u30 en 21 uur, in het weekend van 9 tot 21 uur.

Elke vrouw wordt begeleid door een vaste sociaal werker. Tijdens de teamvergadering wordt besproken wie wie opvolgt. Deze sociaal werker is dan de referentiepersoon voor die bepaalde vrouw tijdens haar verblijf. Er worden momenten vastgelegd voor gesprekken: 1 tot 2 gesprekken per week worden gevoerd rond alle mogelijke vragen, over het in orde brengen van de socio-administratieve situatie en de daaraan verbonden stappen. Er wordt veel geluisterd.

Het gemeenschapsleven in Open Deur biedt ook de kans om heel wat informele contacten te hebben met de vrouwen.

Als de vaste referentiepersoon niet aanwezig is kan de vrouw met haar vraag terecht bij de permanentie. Deze sociaal werker kan ook helpen met de concrete opvolging van administratieve stappen of als er zich een crisissituatie voordoet.

Sinds april 2020 wordt er nachtpermanentie verzekert zodat er 24 uur op 24 uur een verantwoordelijke in huis is.

Er wordt voor het verblijf een betaling gevraagd van de hotelkosten (bed, bad, brood).

De dagprijs voor een volwassene en kinderen ouder dan 12 jaar is 19,50 euro. Er wordt 11 euro gevraagd voor kinderen van 0 tot 11 jaar.

De bewoners zelf zorgen dagelijks voor de goede werking en het onderhoud van het huis. Ze poetsen om beurten de gemeenschappelijke ruimtes. Deze taken worden na de avondmaaltijd verdeeld voor de volgende dag. Elke vrouw poetst zelf haar kamer. Op woensdag wordt de orde en netheid van de kamers gecontroleerd door een sociaal werker.

De personeelsleden eten samen met de vrouwen. Voor het avondeten wordt de aanwezigheid van iedereen gevraagd. Eén vrouw maakt eten voor de ganse groep.

Ze krijgt een budget dat ze niet mag overschrijden. We geven haar, indien nodig, raad rond de hoeveelheden en het menu. Het is niet altijd gemakkelijk om te koken voor zoveel personen. Soms helpen we een handje.

We proberen op die manier de vrouwen bewust te maken van het belang van koken met verse producten en rekening te houden met het budget. We hebben aandacht voor

voedselverspilling. We raden aan om een lijstje te maken voor de aankopen en te bekijken wat er nog in voorraad is om zo nutteloze aankopen te vermijden.

Elke morgen doen we de ronde van het huis. We zorgen ervoor dat de vrouwen die afspraken hebben buitenshuis, een vorming volgen, werken of kinderen naar school moeten brengen, effectief vertrokken zijn. Tussen 8 en 8u30 worden ook de anderen wakker gemaakt.

We moedigen hen aan om hun administratie in orde te brengen en zoeken met hen naar aangepaste dagbezigheid; dit kan een opleiding zijn, het zoeken naar werk of een ontspannende activiteit (dit in samenwerking met andere diensten zoals bv. **Hobo**).

We vragen aan de bewoners om ons te verwittigen wanneer ze het huis verlaten en we vragen om aanwezig te zijn bij het avondeten. Uitzonderingen zijn mogelijk in overleg met het aanwezige personeelslid.

Er wordt gevraagd om tijdens de week voor 22u30 thuis te komen, op vrijdag- en zaterdagavond is dit om middernacht. We vinden het belangrijk dat de bewoners, volwassenen en kinderen, contact blijven houden met familie en vrienden. Daarom is er de mogelijkheid om op weekend te gaan van vrijdag tot zondag.

Zoals in 2020 zijn we in 2021 doorgegaan met de opvang van vrouwen en kinderen. We hebben ons georganiseerd om een “veilige” opvang te verzekeren binnen het onthaaltehuis. Er werden intakegesprekken gedaan maar de vrouwen moesten voor hun opname een negatieve PCR test kunnen voorleggen indien ze niet gevaccineerd waren. Dit werd hen uitgelegd tijdens het intakegesprek, net als de sanitaire maatregelen die voorzien waren binnen het onthaaltehuis in het kader van de covidepidemie.

Teamvergadering en supervisie

Elke week vinden er twee teamvergaderingen plaats: op maandag- en donderdagnamiddag. Elk teamlid leidt om de beurt de vergadering.

Op de vergadering worden verschillende punten besproken. Het uurrooster van de week wordt overlopen. Daarna komen de praktische punten aan bod die te maken hebben met de organisatie. Complexe aanvragen voor opname worden besproken. Er wordt bekeken hoe we vrouwen die binnenkort het onthaaltehuis verlaten kunnen helpen: hebben ze hulp nodig bij de aankopen voor en inrichting van de nieuwe woonst, nood aan nabegleiding of aan een thuisbegeidingsdienst...

Daarna komen de andere vrouwen, die in het huis verblijven, aan de beurt. Er wordt nagegaan hoe ver de vrouw staat in haar project, aan wat er nog gewerkt moet worden, hoe het in het huis verloopt, of er naar activiteiten moet gezocht worden, enz.

We denken na over wat de vrouw zou kunnen helpen bij de realisatie van haar toekomstplannen.

Daarnaast wordt er ook gepraat over de begeleiding van de kinderen, het werk met de papa's en de begeleiding van de bewoners in de transitwoningen.

Er wordt een schriftelijk verslag gemaakt met de werkpunten die moeten opgevolgd worden. Dit verslag komt in het logboek en vormt de basis voor zowel de individuele begeleiding als voor het beheer van het gemeenschapsleven.

Twee vergaderingen per week zijn nodig. We nemen de tijd om elke onthaalde persoon te bespreken. De vergadering biedt aan elk teamlid ook de kans om moeilijkheden te bespreken die hij of zij ervaart bij de begeleiding en emotionele rust te vinden indien nodig.

Soms zijn er heel moeilijke situaties. Hierover praten en samen nadenken kan leiden tot mogelijke uitwegen en oplossingen. Als we er zelf niet uitgeraken kunnen we erover praten met onze externe supervisor.

Al meer dan 30 jaar wordt één keer per maand de gewone teamvergadering vervangen door een supervisie van 2 uur. We bereiden deze supervisie voor. Ze begint met een “tour météo”. Elk teamlid kan op dit moment uitleggen hoe hij of zij zich voelt bij het werk. Indien nodig wordt er op ingegaan. Daarna wordt er door een sociaal werker de situatie voorgesteld waarbij we vastzitten in de begeleiding; de vrouw wordt voorgesteld, de reden van opname in Open Deur, haar functioneren in huis en de problemen die zich voor ons stellen.

De supervisor (een pedo-psiater met systeemtheoretische benadering) geeft ons zijn visie op de situatie. Hij helpt ons om binnen het kader van de begeleiding, sommige problematieken beter te begrijpen en andere denkpistes en uitwegen te zoeken, soms door begane paden te verlaten.

Deze supervisies zorgen ervoor dat we teruggaan naar de essentie en geven vaak nieuwe inzichten en werkmogelijkheden voor onze psycho-sociale begeleiding.

In begin van 2021 werd er nog virtueel vergaderd. Daarna verbeterde de sanitaire situatie en werden er terug fysieke vergaderingen georganiseerd, in een grotere ruimte buiten het onthaaltehuis.

Werkmethode

a) Begeleiding op maat: we werken op een zeer individuele manier met elke vrouw. De begeleidster stelt samen met de vrouw in kwestie een begeleidingsplan op. Er zijn wekelijks verschillende gesprekken waarin geluisterd wordt en de evolutie van de situatie en de werkpunten worden besproken.

b) Gordon methode: sinds vele jaren volgt elk personeelslid een opleiding “Gordon”. Deze methode gebruikt communicatietechnieken zoals de “ik-boodschap”, verbindende communicatie en actief luisteren. Tijdens deze vorming praten we over situaties in huis. We oefenen om op een niet-oordelende manier te communiceren maar toch onze emoties en verwachtingen te uiten.

We stellen vast dat deze methode ervoor zorgt dat de communicatie met onze doelgroep vlotter verloopt.

c) Systeemdenken: we kennen het netwerk van de vrouw terwijl we met haar aan haar situatie werken. We doen beroep op de personen die haar omringen en haar kunnen helpen. Als een vrouw reeds begeleid wordt door een andere dienst vragen we haar akkoord vooraleer we contact opnemen met deze dienst. Familie en vrienden kunnen ook betrokken worden.

Het is bovendien interessant om te zien welke plaats de vrouw in de groep inneemt. We bespreken dit met haar zodat ze zich bewust wordt van haar manier van functioneren, niet enkel in de groep maar ook op andere domeinen in haar leven.

Dit biedt ons de kans om hulp te bieden bij het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden.

Psycho-sociale begeleiding

Elke vrouw heeft tijdens haar verblijf in Open Deur een referentiepersoon/persoonlijke begeleider. Deze ondersteunt haar in het in orde brengen van haar socio-administratieve situatie. Het vertrekpunt is altijd de hulpvraag van de vrouw, maar tijdens de formele en informele momenten stellen we vaak onderliggende problemen vast. De begeleider zal proberen dit bespreekbaar te maken zodat de vrouw er zich bewust van wordt en ze de mogelijkheid krijgt om er samen aan te werken en eventueel oplossingen te vinden.

Bij aankomst in het onthaalthuis is er vaak sprake van een multi-problematiek.

De sociaal werker stelt hulpverlening op maat voor. Gedurende het verblijf wordt tijdens de individuele gesprekken de stand van zaken besproken en geëvalueerd en worden er prioriteiten gelegd met betrekking tot veel verschillende levensdomeinen; indien mogelijk wordt er beroep gedaan op bestaande netwerken.

De dringendste noden worden eerst opgevolgd zoals het verwerven van een inkomen, medische hulp, het aanpakken van schulden en er is aandacht voor het psychisch welzijn.

Deze ondersteuning en begeleiding wordt altijd geboden met de bedoeling de zelfredzaamheid van de vrouw te versterken.

Onze eerstelijnswerking biedt een brede waaier van mogelijkheden en indien nodig wordt er doorverwezen naar gespecialiseerde diensten.

Het werk in Open Deur heeft ook een pedagogische invalshoek.

Het gemeenschapsleven en de individuele begeleiding biedt daartoe kansen.

Elke vrouw zet zich in volgens haar mogelijkheden. Er wordt haar gevraagd om te helpen bij het onderhoud van de gemeenschappelijke ruimtes zoals het schoonmaken van de badkamers, de woonkamer, de keuken, de toiletten, enz.

Er moet gekookt worden voor de ganse groep en er wordt gevraagd om deel te nemen aan de vormingen.

Als een bewoonster het moeilijk heeft met sommige taken of met het groepsleven dan kan ze dit bespreken met haar sociaal werker die haar kan ondersteunen en samen met haar naar oplossingen zal zoeken.

De hulpverlening op maat betekent ook dat we ons verplaatsen en bv. samen met de vrouw naar een afspraak gaan als dat voor haar belangrijk is.

Sommige vormingen en activiteiten die georganiseerd worden in het onthaaltehuis zijn geïnspireerd door hun vragen en kunnen ook ondersteunend werken voor de psycho-sociale begeleiding.

Het is belangrijk te beseffen dat elk levensverhaal en dus ook elke begeleiding verschillend is omdat elke persoon uniek en verschillend is. Dit vraagt van het personeel een grote flexibiliteit.

De begeleiding stopt niet altijd bij het einde van het verblijf. Er zijn vrouwen die bij hun vertrek nog ondersteuning vragen. Dit aanbod is mogelijk maar is beperkt in de tijd. We bieden dan ondersteuning op verschillende vlakken met de bedoeling dat zij op een goede manier geïnstalleerd raakt in haar nieuwe woning en een nieuwe start kan nemen.

Als er een begeleiding nodig is op langere termijn wordt er gezocht naar een dienst begeleid wonen.

Animaties en activiteiten voor de bewoners

Huisvestingsatelier

Vertrekkende van de vaststelling dat het steeds moeilijker werd voor onze vrouwen om een woning te vinden en met het besef dat het team te weinig tijd besteedde aan de zoektocht naar huisvesting zijn we in januari 2014 gestart met een nieuw project. Elke vrijdagochtend organiseren we gedurende 2 uur een 'huisvestingsatelier' met 2 personeelsleden.

Dit wekelijks atelier bestaat uit drie delen: feedback, atelier en individuele zoektocht.

- Het is het moment waarbij de vrouwen de voorbije week overlopen en de mogelijke frustraties die ze hebben opgelopen in hun zoektocht naar huisvesting worden besproken. Dit feedbackmoment, waarop er naar hen geluisterd wordt, is belangrijk.
- In het tweede deel wordt er een thema dat met huisvesting te maken heeft, besproken. De volgende thema's komen aan bod: de zoektocht naar huisvesting op de private markt (ontcijfering van de advertenties, het begrijpen van de verschillende afkortingen,...), de verschillende types van sociale huisvesting en hun inschrijvingsmodaliteiten (de Sociaal Verhuurkantoren, de sociale huisvestingsmaatschappijen, de **Grondregie van de stad Brussel, het Woningfonds**), de beste manier om eigenaars te contacteren, het huurcontract (de verschillende huurovereenkomsten, de beëindiging van een huurovereenkomst), de huurwaarborg, de rechten en plichten van de huurder en de verhuurder, de plaatsbeschrijving (het nut ervan, het juridisch kader, de verzekering van de woning, de indexberekening), de installatiepremie, de verhuispremie, hoe een appartement bezichtigen, de organisatie van een verhuis...

Daarbovenop organiseren we ook workshops die aandacht hebben voor een duurzaam beheer van de woning (tips en weetjes om het energieverbruik te verminderen, het herkennen van vochtproblemen, de gevolgen van slechte isolatie, het belang van dagelijks verluchten,...)

We waken erover dat elke workshop praktisch, begrijpelijk en interactief is voor ons doelpubliek en doen dit bijvoorbeeld via een quiz, met foto's of een rollenspel (waarbij één van de vrouwen de huurder speelt en een andere vrouw de verhuurder).

- Het derde deel is gewijd aan de individuele opvolging van de vrouwen in hun zoektocht naar huisvesting (opmaken van een budget, verkenning van verschillende buurten, opzoeken op internet...). Gedurende deze sessie krijgen de vrouwen een computer ter beschikking.

Tijdens deze workshops leren we de vrouwen een onderscheid te maken tussen een degelijke woning aan een democratische prijs en woningen aangeboden door huisjesmelkers.

We hebben in 2021, 27 huisvestingsateliers georganiseerd. Twaalf bewoonsters van Open Deur en van de transitwoningen in nr. 36 hebben eraan deelgenomen.

Massage

De vrijwilligers van **DANA** komen sinds 1991 tweemaal per maand naar Open Deur om via relaxatie-massage bij te dragen aan het welbevinden van de vrouwen en de kinderen.

Deze massage-sessies vinden plaats op donderdag tussen 19u30 en 22u. De aanwezigheid van twee vrijwilligers, een man en een vrouw, of twee vrouwen, laat toe dat ongeveer 8 personen zich kunnen laten masseren. De massage duurt tussen de 15 en 30 minuten per kind en 45 minuten per volwassene. De volgende technieken worden door de vrijwilligers gebruikt: oliemassage, shiatsu, lymfedrainage, voetreflexologie en Koreaanse relaxatie.

De vrouwen en kinderen komen blij, kalm en glimlachend van de massage terug. Het gebeurt dat we sommigen moeten wakker maken of kinderen naar hun bed moeten dragen.

De aanwezigheid van een man als masseur stelt geen probleem. Dat doet ons plezier omdat het bijdraagt aan het herstel van het psychisch evenwicht van de vrouwen en van de kinderen in hun relatie met een man of met hun vader. Deze massage, in het volste respect door een man gegeven, biedt hen een positieve ervaring van een contact, een aanraking en een welwillend luisteren.

Sportactiviteiten

Sinds 2016 moedigen we de vrouwen aan om deel te nemen aan de activiteiten van vzw **Les Gazelles de Bruxelles**. We doen aan sport met de vzw sinds we met hen samengewerkt hebben in het kader van Slimme Zet. In 2007 werd Slimme zet van **Logo Brussel** op poten gezet. Het doel is om te werken met kwetsbare mensen rond gezonde voeding en lichaamsbeweging.

Elke vrijdag om 19 uur komt er een groep samen om een uur lang te lopen. We stellen vast dat het voor sommigen moeilijk is om de eerste stap te zetten, omdat ze bang zijn voor de oordelen van anderen, om de groep te vertragen of dat ze zich niet op hun plaats voelen. Om de vrouwen te motiveren en te steunen, gaat een collega mee. Meelopen met **Les Gazelles** helpt hen om zichzelf te overstijgen, zorgt voor teamspirit en zorgt ervoor dat ze een netwerk uitbouwen. Bovendien kunnen ze zich ook inschrijven voor wedstrijden, zoals de Brussels Marathon, de Brussels Canal Run,... Maar ook verschillende andere sportieve uitstappen, zoals een dagje kajaken of een bezoek aan Waterloo.

Zelfs wanneer ze Open Deur verlaten, kunnen de vrouwen blijven trainen en we moedigen hen daartoe aan! Dat was het geval met een mama van drie kinderen die er nu vrijwilliger is en elke donderdag activiteiten organiseert.

Dit jaar hebben we ook samengewerkt met vzw **Les Hirond'elles**. Via een medewerker van **Les Gazelles de Bruxelles** kwamen we met hen in contact. Ze leren mensen om zich in de stad te verplaatsen met de fiets. Er zijn twee niveaus: beginners en gevorderden. De gevorderden gaan met de fiets op uitstap en rijden bijvoorbeeld tien kilometer of gaan fietsen in Oostende. Het is een kleine vzw die uitgebaat wordt door twee vrijwilligers.

We hebben ook vrouwen naar **Hobo** doorverwezen, waar elke maandagnamiddag fitness-sessies georganiseerd worden. De deelnemers gaan naar een sportzaal en kunnen daar vier

uur lang gebruikmaken van het materiaal. Er is een coach aanwezig om hen te helpen of advies te geven indien nodig.

Door de verplichting van het Covid Safe Ticket, konden niet alle vrouwen deelnemen aan activiteiten in andere infrastructuren. We hebben dus vooral buitenactiviteiten georganiseerd in parken in Brussel.

Het gezond vieruurtje

Elke woensdagnamiddag gedurende de schoolperiodes bieden we de vrouwen en kinderen een gezond vieruurtje aan. Een collega maakt een snack klaar, bestaande uit een melkproduct, een gezouten hapje en fruit en groenten van het seizoen. Het is een manier om alternatieven te tonen voor zoetigheden en om de vrouwen te sensibiliseren rond voedselverspilling. Zo bereiden we bijvoorbeeld soms een soep of een salade met voedsel dat nog in de koelkast lag.

Dit project kreeg vorm na deelname van een collega aan een studiedag in 2012 met als onderwerp: “Ils sont ce dont vous les nourrissez – Travailler à une alimentation saine dans le service d’aide à la jeunesse.” De resultaten van een enquête toonden aan dat 50% van de volwassenen overgewicht hadden en slechte eetgewoontes. 15% van de kinderen aten geen ontbijt, dronken weinig water en aten weinig fruit of groenten.

We stelden gelijkaardige problemen vast in ons onthaaltehuis en we besloten om er aandacht voor te hebben. Sindsdien kozen we ervoor om op weekdagen “evenwichtige” maaltijden voor te stellen. Dat betekent dat de persoon die kookt, altijd groenten en een zetmeelrijk product in de maaltijd verwerkt en fruit als dessert aanbiedt. Wij hebben op weekdagen alle bruisende en gesuikerde drankjes gebannen en bieden enkel kraantjeswater aan. Tijdens de weekends zijn we soepeler.

Bovendien staat er permanent een goed gevulde fruitmand ter beschikking van iedereen, bij voorkeur met seizoensfruit.

Groene Vingers

Ooit stond het onthaaltehuis in de schaduw van een grote Gleditsia boom. Die moest op een dag geveld worden, omdat hij de afsluiting met de burenschaduw beschadigde. Eens de boom weg, misten we iets... In die periode borrelden nieuwe ideeën op in het team, zoals het gezond vieruurtje, meer bewegen... We vatten het plan op om een tuintje uit te bouwen op onze koer. Bij de eerste zonnestraaltjes kunnen de vrouwen en kinderen die willen een aarden bak vullen en inzaaien met bloemen, groentjes of kruiden die ze zelf kunnen kiezen. Hun werk wordt nog persoonlijker door een plaatje te planten dat ze kunnen versieren met een tekening, naam, droom of wens... We plukken het goeie moment om dit te doen, als ze er zin in hebben, in een ongedwongen sfeer: dit is echt ontspanning!

Tuinieren, of voor wie niet tuiniert, omringd zijn door natuur, is helend. Af en toe zien we een bewoonster alleen genieten van een rustig moment tussen de bloeiende planten. Op zonnige momenten zuigt de tuin de mensen naar buiten. Ze maken een praatje, en de tuiniers laten trots hun werk zien. Sommige vrouwen delen graag herinneringen die opgerakeld worden aan

een tuinierende grootmoeder of een verre groene geboortestreek. Regelmatig duikt er een onbekend potje op bij de verzameling: een bewoonster heeft zelf een plantje gekocht voor de tuin! We hebben de natuur wat dichterbij gebracht, ook de dieren. In de winter maken vogeltjes gebruik van onze voedersilo, en dit jaar broedt voor de derde keer een koolmezenfamilie in onze nestkast. Dit alles toont aan de bewoners de seizoenen, het verloop van de tijd, en dat er na elk einde een nieuw begin is. Dat is een hoopvolle boodschap voor de bewoners van een onthaaltehuis!

Een belangrijk educatief element voor ons is de kwaliteit van voeding. We hebben moestuinbakken en zetten in de zomer tomatenplanten. Niet alleen kinderen leren dat een groente uit een zaadje opgroeit, ook sommige vrouwen moeten dit nog ontdekken. Groenten kweken vraagt veel zorg, en voor elke groente is er een seizoen. Seizoensgroenten kopen is niet alleen goed voor de portemonnee, want ze worden niet van mijlenver aangevoerd, ze zijn ook gezonder, omdat ze je geven wat je nodig hebt: vitamine C in de winter, water en verfrissing in de zomer... We laten de mensen ook kennis maken met nieuwe groenten en variëteiten. De natuur is divers en zoveel rijker dan de monotone toonbank van de Lidl, met zijn perfecte groenten van identieke grootte, verpakt in de obligate plasticzak. Hoewel het vaak nog moeilijk blijft kinderen groenten te laten proeven, merken we dat velen onder hen plezier hebben met het tuinieren en ook met het klaarmaken van hapjes met de oogst. Vooral het gieten tijdens warme dagen, en het aan de slag gaan met de slazwierder zijn favoriet. Het is al een begin!

Overige animatie

Sommige workshops worden door het team georganiseerd, andere gebeuren in samenwerking met verschillende vzw's. Ze vinden 's avonds plaats, zodat een maximum aantal personen kan deelnemen, want sommige vrouwen werken buitenshuis, volgen een taalcursus of vorming of moeten hun kinderen afhalen op school. Zie hier een voorbeeld van een animatie die verschillende keren per jaar doorgaat:

De workshop 'anticonceptie' wordt samen met '**Le Planning Familial des Marolles**' georganiseerd. Wij stellen wel vast dat dit een gevoelig onderwerp is en voor sommigen nog steeds een taboe. Deze workshop geeft de vrouwen een maximum aan informatie over alles wat verband houdt met 'anticonceptie', maar ook over andere onderwerpen gelinkt aan seksualiteit, abortus, het lichaam en seksueel overdraagbare aandoeningen. Deze workshop biedt ook de mogelijkheid om levensverhalen en ervaringen te delen met respect voor de overtuigingen in verschillende culturen.

Er worden ook workshops georganiseerd in functie van de behoeftes en de samenstelling van de groep. Wanneer er bv. verschillende personen schulden hebben, stellen we een workshop voor met als thema 'schulden'. Als we vaststellen dat het afval niet correct wordt gescheiden, brengen we dit thema onder de aandacht.

Praatgroepen

Sinds maart 2021 organiseren we praatgroepen. Deze vinden gemiddeld één keer per maand plaats en worden georganiseerd door het team. Het gebeurt ook dat we beroep doen op een gastspreker wanneer het over een bepaald thema gaat waar een zeker expertise voor nodig is.

Het doel van de praatgroepen is het mogelijk maken van dialoog over een thema in onze samenleving dat de bewoonsters interessant vinden of dat interessant zou kunnen zijn voor hen. Dit jaar waren de thema's : vaccinatie, vrouwenrechten, de plaats van de vrouw in de openbare ruimte, eenzaamheid, voeding,... Om deze uitwisselingen beter te kunnen sturen, maken we gebruik van pedagogische hulpmiddelen. We doen beroep op **Cultures et Santé** die ze ons uitleent.

De praatgroepen zijn ook het uitgelezen moment om vragen aan te kaarten die te maken hebben met het groepsleven. We nodigen de vrouwen uit om situaties onder woorden te brengen die ze als onrechtvaardig ervaren hebben en om hun onvrede te uiten op een open en respectvolle manier. Dat zorgt ervoor dat er op een constructieve manier uitgewisseld kan worden, dat ze hun gevoelens onder woorden kunnen brengen en dat ze gehoord worden. Deze uitwisselingsmomenten maken dat er bemiddeld kan worden in situaties die dreigen te escaleren.

In 2021 hebben we tien praatgroepen georganiseerd. In totaal hebben 29 geherbergde vrouwen eraan deelgenomen.

Activiteiten met de vzw Hobo

De vzw **Hobo** werd in 1992 opgericht in het kader van de strijd tegen armoede. De vzw biedt verschillende activiteiten aan: vormingen, workshops, uitstappen, sportieve en culturele activiteiten, enz...

Al sinds de oprichting werken we nauw samen met Hobo. Eén dinsdag per maand komt een medewerker van Hobo voor het middageten en stelt hij aan de vrouwen de verschillende activiteiten van de vzw Hobo voor. Ook houdt hij zich bezig met het luik 'vorming en basiseducatie, begeleiding in de zoektocht naar werk'. Hij helpt een CV en motivatiebrief op te stellen, en bij het zoeken naar werk of een opleiding.

In de living hangt de weekkalender met de activiteiten en kunnen de vrouwen zich inschrijven. Hobo organiseert verschillende soorten sportactiviteiten, naaiateliers, yogasessies, taalcursussen Nederlands, Frans of andere... en elke maand zijn er verschillende culturele uitstappen.

Elk jaar nemen we, samen met andere dak- en thuislozenorganisaties, deel aan het Oudejaarsfeest dat door het team van **Hobo** georganiseerd wordt. Jaar na jaar is het een succes en houden onze vrouwen er fijne herinneringen aan over. Helaas kon het feest in 2021 niet doorgaan vanwege de coronacrisis.

Elk jaar wordt ook de "Hobo-dag" georganiseerd voor heel de thuislozensector. Gedurende een hele dag kunnen de vrouwen en hun kinderen dan deelnemen aan sportieve en culturele activiteiten, op een buitenlocatie en in een groene omgeving.

Vorming en tewerkstelling

Gewoonlijk houdt een trajectbegeleider van de vzw **Hobo** om de twee weken een permanentie in het onthaalhuis Open Deur.

Deze trajectbegeleiding streeft ernaar om een realistisch beroepsproject op te stellen en uit te werken, na een globaal en diepgaand bilan te hebben opgesteld in samenwerking met de maatschappelijk werker. De begeleiding kent twee modaliteiten. De eerste is een "voortraject". Deze begeleiding wordt voorgesteld aan personen die "te ver afstaan van de arbeidsmarkt": hun psychosociale situatie is nog te complex en/of hebben ze een onduidelijk beroepsproject. De tweede modaliteit is een "traject", bedoeld voor personen met een meer stabiele psychosociale situatie en een duidelijker beroepsproject.

De situaties van de vrouwen in Open Deur verschillen onderling maar toch zijn er een aantal gemeenschappelijke kenmerken en lacunes.

- wat betreft het socio-professionele:
 - *gebrekkige talenkennis om officiële stappen te zetten: schriftelijke vacatures, sollicitatiegesprekken, een beroepsopleiding,*
 - *laaggeschoold of geen beroepsopleiding*
 - *weinig of geen (officiële) werkervaring*
- wat betreft hun socio-economische situatie:

- *de moeilijke vraag of de persoon eerst naar een woning of eerst naar werk moet zoeken.*

Een job vinden is niet evident. Enerzijds is het positief om proactief te zijn en stappen te ondernemen naar potentiële werkgevers toe, rechtstreeks of via via, en dit met de nodige moed en een portie geluk. Anderzijds moet men ook op lange termijn denken en in functie daarvan taallessen volgen, een beroepsopleiding of stage kiezen, om op die manier het beroepsprofiel bij te schaven en zo de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Gezien deze moeilijkheden en obstakels biedt de samenwerking tussen Open Deur en Hobo aanzienlijke voordelen:

- *Het overleg tussen de maatschappelijk werker en de werkbegeleider laat toe om een beter zicht te krijgen op de vaardigheden van de persoon en meer klaarheid te brengen over de keuzes die zich aanbieden...*
- *De nabijheid tussen beide organisaties vergemakkelijkt de doorverwijzing.*
- *Na hun verblijf in Open Deur blijven vrouwen die een woning gevonden hebben steeds welkom op Hobo.*

Naast de officiële begeleidingen voor **Actiris** beantwoordt de trajectbegeleider tijdens zijn bezoeken tevens menige andere vragen bij Open Deur. Hij stelt ook de verschillende activiteiten van het dagcentrum voor: sportactiviteiten of lessen, culturele of familieactiviteiten, de vrouwenactiviteiten of het naaiatelier... Al deze activiteiten steunen op het principe dat iedereen recht heeft om zich te herbronnen en deel te nemen aan zelfgekozen activiteiten.

Voorstelling van de kinderwerking

De kinderen die in Open Deur verblijven zijn tussen de 0 en 17 jaar oud. Zij zijn allen vergezeld van hun mama of van een wettelijke voogd. Wij aanvaarden geen niet-begeleide minderjarigen.

Historiek en lokalen

De kinderen die toekomen in ons onthaalhuis hebben hier niet zelf voor gekozen. Zij moeten hun mama volgen wanneer deze beslist haar partner te verlaten of ten gevolge van materiële problemen, bijvoorbeeld wanneer een deurwaarder hen uit huis zet.

Moeder en kinderen zijn bij hun aankomst in crisis. Het kind heeft op dat ogenblik nood aan meer aandacht, maar de mama is op dat ogenblik om verscheidene redenen niet in staat om deze vragen te beantwoorden. Uitgaande van deze vaststelling zijn we in **1993** opgestart met de kinderwerking en werd er een sociaal assistente voltijds aangeworven.

Zij is gestart met de inrichting van een **speellokaal**. Voor het eerst hadden de kinderen een plaats waar ze konden spelen wanneer ze wilden en de andere kinderen in huis leerden kennen. Woensdagnamiddag en in de weekends werd er ook animatie georganiseerd zodat de mama's enkele uren rust konden vinden. Er werden onthaalgesprekken voor de kinderen ontwikkeld en kindervergaderingen gehouden.

Eén jaar later, in **1994**, hebben we een lokaal omgevormd **tot een bureau uitsluitend bestemd voor de kinderwerking**. Op deze plaats houden we de gesprekken met de mama's en met elk kind vanaf de leeftijd van 6 jaar. Hier staat ook een computer waarop de kinderen hun huiswerk kunnen maken en waarop ze computerspelletjes mogen spelen.

De uitbreiding van het huis (op nummer 34), in **2002**, liet toe om een **lokaal in te richten geschikt om gesprekken met de papa's te houden en naar hen te luisteren**.

Vanaf **2003** werden de plaatsen in de kinderdagverblijven steeds schaarser. Vanaf dan zetten we een intense samenwerking op met de 'kinderopvang van de Zenne' en ontwikkelden we een netwerk rond het jonge kind.

Sinds **2011** houden we vergaderingen met de mama's rond verschillende thema's en vragen in verband met opvoeding.

In het kader van de vragen over voeding introduceerden we in **2012** 'het gezond vieruurtje' en een jaar later ontwikkelden we het project 'groene vingers' (een kleine moestuin, kruiden en bloemen in plantenbakken).

In **2018** kwam er een tweede bureau voor kinderen bij met een leeshoek voor de kinderen jonger dan 6 jaar.

In **2019** kwam een tweede persoon het kinderteam versterken.

Werking en methodologie

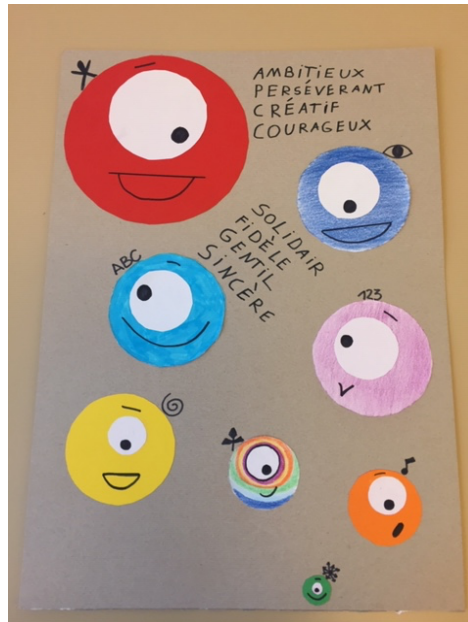
Het team van de kinderwerking bestaat uit een sociaal assistente en een gespecialiseerde opvoedster.

Voor het team staat de moeder/kind relatie centraal. We bieden een psycho-sociale begeleiding en animaties op maat aan en bouwen een netwerk rond het kind.

Onze werkmethode berust op het systeemdenken, maatwerk en actief luisteren volgens de Gordon-methode.

Voor de individuele gesprekken met de kinderen ontwikkelen we zelf enkele spelletjes en gebruiken we instrumenten zoals 'een doos vol gevoelens' ontwikkeld door '**het Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs**' en de Octofuns ontwikkeld door Françoise Roemers en geïnspireerd op de theorie van de meervoudige intelligentie van Howard Gardner. De bedoeling is om te leren gevoelens uit te drukken, het zelfbeeld te versterken, te leren om minder agressief te communiceren en om gehoord te worden.

Wanneer een kind zich niet goed voelt in zijn vel, stuurt het signalen uit. Gevoelens van verzet, onmacht, woede of angst worden op verschillende manieren geuit, door bijvoorbeeld psychosomatische klachten, slaapproblemen, nachtmerries, geagiteerd gedrag, agressie of regressie. Daarom vinden wij het "actief" luisteren essentieel en laten wij graag de kinderen aan het woord. Sommigen onder hen zijn nog te klein om zich uit te drukken. Anderen durven het niet of weten niet op welke manier. Daarom schenken we veel aandacht aan het fysieke: voldoende speelruimte in het onthaalhuis, deelname aan vakantieactiviteiten, zoeken naar hobby's, relaxatie-massage... Praten alleen is onvoldoende.

De psycho-sociale begeleiding

Onthaal

Een goed onthaal is van groot belang voor de psycho-sociale begeleiding van het kind. Bij hun aankomst verkennen we samen met hen het huis. Dit kan voor hen een moment van stress zijn, want zij begrijpen niet altijd wat er aan de hand is. Het is al voorgevallen dat de mama niet had verteld aan het kind dat het in een onthaalhuis zou verblijven en dat het de ruimte zou moeten delen met andere personen.

Tijdens de rondleiding tonen wij hen de gemeenschappelijke ruimtes en leggen wij de huisregels uit: het uur van slapen, de tijd die ze voor het scherm mogen doorbrengen, het opruimen van het speellokaal... We eindigen bij hun kamer; wanneer ze nog klein zijn, voorzien we bij wijze van verwelcoming, een curver met speelgoed. Sommige families hebben bij hun aankomst enkel het essentiële bij.

Enkele dagen na hun aankomst voorzien wij, in samenspraak met de mama, een gesprek waar we hen de bedoeling van de opvang uitleggen en onze rol daarin. In de daaropvolgende gesprekken kan het kind ons vertellen over zijn/haar schoolparcours, over de samenstelling van het gezin en de verhoudingen, over de dagelijkse gang van zaken, over de activiteiten waarvan het houdt, enz.

Het is de bedoeling is om een vertrouwensrelatie met het kind op te bouwen, zodat het ons hulp durft vragen als het nodig is. We kunnen het kind helpen om grip te krijgen op de crisissituatie waarin het zich bevindt.

Gesprekken met de mama

Het is onmogelijk om met de kinderen te werken zonder de samenwerking van de mama's. Daarom leggen wij bij het onthaalgesprek met de mama ook de inhoud van de kinderwerking uit. Wij vragen haar om de familiale situatie uit te leggen, of het kind wordt opgevolgd door een sociale dienst en of het deelneemt aan buitenschoolse activiteiten. Het gebeurt dat zij ons

dan vertelt over problemen en vragen die ze heeft over de opvoeding van haar kind. Maar het kan ook langer duren vooraleer zij onze hulp vraagt.

De opvoedingsondersteuning is gebaseerd op een goeie samenwerking met de mama, door 'modelisering' en door 'samen doen'. Wij vervullen de rol van 'co-piloot' en erkennen en versterken de mama in haar rol. Indien we ons zouden beperken tot wat misgaat dan is het risico op afhaken van de mama groot. Het is dus essentieel om te blijven kijken naar de capaciteiten van elke ouder en deze te versterken. Op die manier kunnen ze hun zelfvertrouwen herwinnen en hun eigen leven terug in handen nemen.

Bij een intensieve begeleiding werken we in essentie aan het stellen van grenzen, het aanleren van een levensritme, het slapengaan en de maaltijden. Wij trachten deze zaken steeds samen te doen, door bvb. een groente-en of fruitpapje samen te maken met seizoensproducten. Samen met de mama denken we na over een goed slaapritueel en om haar aan te moedigen blijven we erbij op de eerste avonden als ze het uitprobeert.

Gesprekken met de kinderen

Wanneer de kinderen zich na een tijd op hun gemak voelen, houden we een onthaalgesprek. Ze maken dan een tekening van hun familie en vullen de kinderfiche aan. Soms gebeurt dit samen met andere kinderen tijdens de kindervergaderingen. Zo vult elk kind een kinderpaspoort in. Op deze manier leren wij de kinderen kennen. Waar droom je van? Waarvoor ben je bang? Heb je vriendjes of ben je alleen?... Dit vormt een goede basis om ons werk te beginnen. Tijdens hun verblijf hebben we met de kinderen gesprekken waarin ze zich kunnen uitdrukken en zeggen wat en waaraan ze denken. We maken gebruik van spelletjes, tekenen en schilderen, lezen en rollenspel.

De kinderen moeten zich gehoord en ondersteund voelen. Wij helpen hen om uitdrukking te geven aan hun gevoelens: over wat ze hebben meegemaakt voor hun aankomst en hoe ze zich voelen in het onthaaltehuis.

De kinderen en hun moeders bepalen zelf het moment waarop zij hun ervaringen en emoties delen. Als er een vertrouwensband is opgebouwd kan dit gebeuren tijdens de gesprekken maar het gebeurt ook vaak tijdens informele momenten, zoals tijdens de uitstapjes met de moeders en de kinderen, tijdens de maaltijden, de animaties, ergens onderweg of bij het doen van boodschappen. Wij blijven dus niet enkel in onze bureaus, maar gaan naar de kamers en helpen bij het geven van een badje, het maken van een fruitpapje, het te slapen leggen, enz.

In het tweede kinderbureau bevindt zich een groot poppenhuis en verschillende manden met een familie konijntjes, playmobiles en kleine poppetjes. Wij gebruiken deze voor de communicatie met de allerkleinsten. Een van de kinderwerkers volgde daarvoor een opleiding in de Interactie Academie.

Het welkom- en vertrekritueel

In het kinderbureau staat op de nieuwe deur, die ontworpen werd door een collega, een boom getekend, met alle namen van de kinderen die in het onthaaltehuis verblijven. Enkele dagen na aankomst vragen wij het kind om zijn naam op een blad te schrijven en een tekening te maken als het daar zin in heeft. Het mag daarna een plaatsje kiezen in de boom. Met dit ritueel kan het zich een voorstelling maken van wie er in het huis verblijft en helpt het

hen ook om te beseffen dat hun verblijf in Open Deur tijdelijk is; op de dag van zijn/haar vertrek wordt het blad losgemaakt en schrijven wij een afscheidswoordje op de achterzijde. Wanneer een moeder een nieuwe woning heeft gevonden of als er een vertrekdatum in het vooruitzicht is, luisteren wij naar de gevoelens en de vragen die dit bij het kind oproept, vaak omdat de ouder, door de vele beslommeringen rond het vertrek, er weinig aandacht aan besteedt. Veel voorkomende vragen zijn: 'wat gaat er nu gebeuren?', 'zullen we hier mogen terugkomen?', 'zullen jullie mama blijven helpen?'. De emoties hebben te maken met de stress van het vertrek maar ook met de blijdschap van een nieuwe thuis. Bij een haastig vertrek merken we soms aanpassingsproblemen bij de kinderen omdat er geen overgang heeft plaatsgevonden.

Voor de grote kinderen hebben wij in het kinderbureau flessen voorzien waar ze een briefje kunnen in stoppen. Ze kunnen schrijven wat ze leuk vonden tijdens hun verblijf, waaraan ze een hekel hadden, hun angsten maar ook de mooie momenten, hun verlangens... Ze weten dat het briefje in de fles zal blijven, dat er een spoor van hen in huis zal achterblijven en dat wij hen niet zullen vergeten.

Opbouw van een netwerk

De opbouw van een netwerk gebeurt via familie en vrienden, maar ook door de samenwerking met andere diensten. Wij moedigen hen aan om hun bestaande contacten te onderhouden of in sommige situaties nieuw leven in te blazen of te herstellen. Tegelijk denken we samen met het kind of de jongere na over een vertrouwenspersoon buiten het onthaaltehuis. Wij zoeken samen met hen welke volwassene (een buur, een familielid, een leerkracht, een sport-monitor...,) zij kunnen aanspreken die hen de nodige veerkracht kan geven. Vaak zijn het kleine gebaren die maken dat het kind zich gehoord en ondersteund voelt en dat kan helpen voor het herstel van het vertrouwen in de wereld van volwassenen.

Animaties in huis

Wij werken ook in groep met de kinderen en met de mama's.

De kindervergaderingen

De kindervergaderingen vinden op donderdagavond plaats van 19 u tot 21u na het avondmaal, wanneer er geen relaxatie-massage is.

De bedoeling is om de kinderen, ouder dan 6, bijéén te brengen zodat ze hun gevoelens en ervaringen op een speelse manier kunnen delen (met foto's, muziek, een spel of een rollenspel). Zij leren zich uitdrukken en naar elkaar luisteren.

De kindervergaderingen bestaan uit drie delen: spelletjes om kennis te maken met elkaar, een moment waarbij wij de ronde van de tafel doen en luisteren en een speelse activiteit rond een bepaald thema (gevoelens, sterke en zwakke punten, hoe omgaan met conflicten, toekomstdromen, leugens, familiewaarden,...). De kinderen leren daarbij niet alleen om zich uit te drukken, maar ook om te luisteren. Bovendien stellen ze vast dat ze niet de enige zijn in zo'n situatie. Onderwerpen als echtscheiding of de papa zijn geen taboe.

Het geeft hen de kans om vragen te stellen over wat er in het huis gebeurt (het vertrek van een bewoonster, ruzie tussen volwassenen, het houden van een huisdier maar ook afspraken rond televisiekijken...). Het gebeurt ook vaak dat kinderen zelf met voorstellen komen (hoe ruimen we het speellokaal goed op, de afwas doen op moederdag, een nagerecht maken tijdens het weekend...) of dat ze komen met ideeën voor een uitstap tijdens het weekend. Deze voorstellen worden besproken op het teamoverleg. Zo tonen we dat we naar hen luisteren en hen ernstig nemen.

Het spelatelier

Sinds 2017 organiseren we een spelatelier voor kinderen tussen 3 en 6 jaar. Een spel is meer dan louter tijdverdrijf. Het spel helpt bij de ontwikkeling van een kind en door te spelen ontwikkelt het ook bepaalde vaardigheden, zoals taalvaardigheid, experimenteren, onderhandelen, enz.

Het was ook onze bedoeling om aan de moeders een rustmoment te geven terwijl de kinderen onder elkaar spelen.

In dit atelier gebruiken we twee spelvormen:

- Het spontane spel, waarbij we materiaal ter beschikking stellen van de kinderen zonder richtlijnen. Dit is goed voor hun creativiteit, hun verbeelding, het leren delen, enz.
- Een spel met regels die door alle spelers moeten worden nageleefd. Zo leren ze met anderen rekening houden en ontwikkelen ze waarden als respect, luisteren, enz.

Leesatelier

In het kinderbureau hebben we een leeshoek voor de allerkleinsten ingericht. We weten dat kinderen van verhaaltjes houden. Wanneer we samen met hen lezen, geven ze dikwijls hun mening maar is het ook vaak een kans om sommige zaken uit te drukken.

Wij hebben kinderboeken rond verschillende thema's. Sommige gaan over gevoelens zoals woede, droefheid, angst en vreugde..., maar er zijn ook onderwerpen als geen speelgoed

willen delen, niet graag naar bed gaan, niet tegen je verlies kunnen in een spel, ruzie maken, op bosklassen vertrekken, een knuffeldekken verliezen, naar school gaan...

Vaak herkennen de kinderen zich in deze verhalen en dat laat toe om over bepaalde onderwerpen te praten.

Het team van '**Notre Abris**', maakte 3 werkboekjes met de bedoeling bepaalde onderwerpen bespreekbaar te maken zoals familiaal geweld, geestelijke gezondheid of opsluiting van een ouder of een naaste. Zij zijn geschikt voor kinderen vanaf 3 jaar.

Vaak gebruiken wij het boekje, 'Mijn vriend Sacha. Wanneer ruzies tussen grote mensen pijn doen aan het hart van de kleintjes', om over huiselijk geweld te praten.

We denken dat boeken een goeie manier zijn voor het kind om emoties uit te drukken. Vooral bij kinderen die daar moeite mee hebben. Verhalen geven kinderen de kans om zich op een luchtigere manier uit te drukken. Aan de hand van verhalen komen gevoelige onderwerpen aan bod die ons doen begrijpen in welke omgeving het kind is opgegroeid zoals bijvoorbeeld met onophoudelijke ruzies, huiselijk geweld, pesten op school, enz.

Als een verhaal kan vertellen wat een kind kan meemaken, beseft het dat het niet alleen is in zijn situatie.

Natuurlijk lezen wij ook gewone verhalen waarbij het kind zijn verbeelding, zijn geheugen en zijn woordenschat kan ontwikkelen.

Vergaderingen met de mama's

De vergaderingen met de mama's vinden plaats op donderdagavond tussen 20u en 22u, ongeveer één maand voor elke schoolvakantie. Op deze vergaderingen gebruiken we de dvd's van **F.R.A.J.E.** omdat we gemerkt hebben dat zonder ondersteuning enkel de sterkere persoonlijkheden zich durfden uit te drukken. De aangeraakte onderwerpen zijn bijvoorbeeld: hoeveel vrijheid geven aan kinderen, de adolescentie, de seksuele geaardheid, de nee-fase,

het slaapritme van het kind... Vele mama's herkennen zich in de door F.R.A.J.E. voorgestelde onderwerpen en voelen zich opgelucht om hun ervaringen te kunnen delen.

Wij hechten veel belang aan de gewoontes, origines en culturele achtergrond van de mama's en vragen regelmatig hoe het één en ander zou plaatsvinden in hun land, bij hun ouders. De vergaderingen geven hen de kans om levenservaringen uit te wisselen. Iedere familie heeft zijn manier van functioneren.

We doen ook - beroep op het '**Inloopteam Zita**' om een vergadering rond gezonde voeding voor kinderen te animeren.

In 2021 hebben we ervoor gekozen geen vergaderingen met de mama's te houden

Uitstapjes

We motiveren de mama's om, op woensdagnamiddag en in de weekends, met hun kinderen naar buiten te gaan in plaats van binnenshuis te blijven. Wij organiseren uitstappen naar musea, parken en speeltuinen. We geven voorrang aan goedkope of gratis activiteiten, om aan te tonen dat er in Brussel veel mogelijkheden zijn om samen met kinderen een kwaliteitsvolle tijd door te brengen zonder daarvoor geld te moeten uitgeven. Ons publiek heeft een zeer laag inkomen en is vaak niet op de hoogte van de gratis activiteiten die vzw's in de verschillende Brusselse gemeentes aanbieden.

Elk jaar nemen we deel aan de door '**Stadskriebels**' georganiseerde activiteiten. Met de mama's die een kind hebben, jonger dan 4 jaar, gaan we naar '**Baboes**'. We werken ook samen met het '**Zita Inloopteam**' en met het wijkhuis '**Françoise Dolto**'. Sommige woensdagnamiddagen gaan we samen naar de speeltheek.

Door hen te vergezellen of door hen aan te raden naar deze verschillende plaatsen te gaan, kunnen sommige mama's uit het isolement treden waarin ze zich bevinden. We stellen vast dat ze vaak geen netwerk hebben en schrik hebben om "alleen" ergens naar toe te gaan.

Statistische gegevens

Gegevens over de onthaalde vrouwen

Tijdens het afgelopen jaar hebben in het onthaaltehuis 76 vrouwen en 39 kinderen verbleven. We hebben 64 vrouwen opgenomen in 2021 en 12 vrouwen werden onthaald in 2020 maar waren nog aanwezig gedurende een deel van 2021. Een deel van de vrouwen, 29 %, verbleef in Open Deur met kinderen. 58 % van de vrouwen had kinderen.

Het onthaaltehuis heeft een opvangcapaciteit van 22 bedden. Er zijn 15 kamers voor individuele vrouwen of families. De bezettingsgraad is 19,62 personen (vrouwen én kinderen) per dag voor 2021.

We hebben 8 vrouwen en 3 kinderen begeleid in onze transitwoningen.

Aantal overnachtingen	2017	2018	2019	2020	2021
Vrouwen in het onthaaltehuis	4788	4422	4847	4160	4258
Kinderen in het onthaaltehuis	2853	2216	2690	2930	2905
Vrouwen in transit	957	1033	1023	821	945
Kinderen in transit	296	92	334	377	282
Totaal	8894	7740	8894	8288	8390

Leeftijd

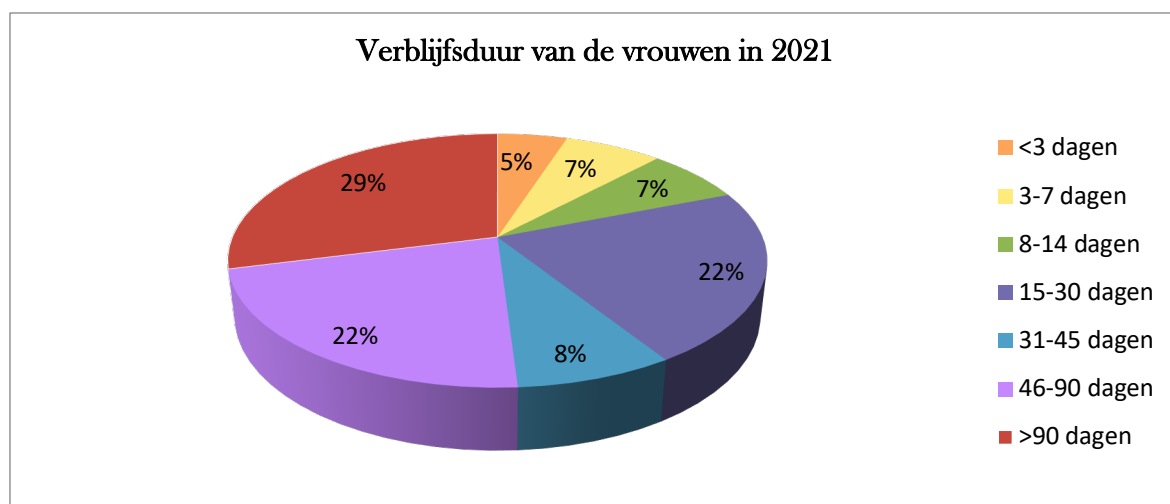
De gemiddelde leeftijd was 35 jaar in 2021.

% vrouwen naargelang leeftijd	2017	2018	2019	2020	2021
<20	6,67	6,67	5,26	3,77	11,84
20-29	22,67	29,33	28,95	24,53	21,05
30-39	34,67	28	26,32	28,30	32,89
40-49	21,33	20	23,68	22,64	26,32
50-59	12,00	9,33	7,89	15,09	3,95
60+	2,67	6,67	7,89	5,66	3,95

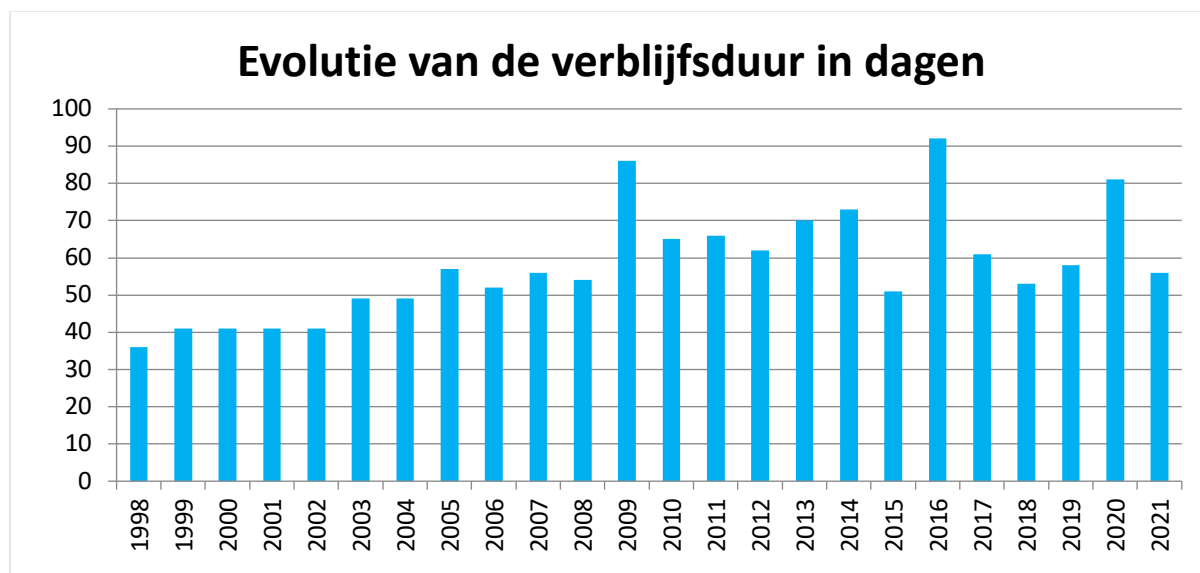
Verblijfsduur

De gemiddelde verblijfsduur was 56 dagen voor de vrouwen die we opgevangen hebben in 2021. Voor alle vrouwen die in 2021 in Open Deur verbleven hebben was dat 65 dagen. De cijfers tonen aan dat 40% van de vrouwen Open Deur verliet binnen de maand. We weten niet altijd waar vrouwen na een kort verblijf in het onthaaltehuis naartoe gaan.

De overige 60% van de vrouwen kunnen we in twee groepen verdelen. De helft van hen bleef tussen een maand en drie maand, en de andere helft langer dan drie maanden.

Onderstaande tabel toont de evolutie van de verblijfsduur van de vrouwen die in de voorbije jaren werden opgenomen.

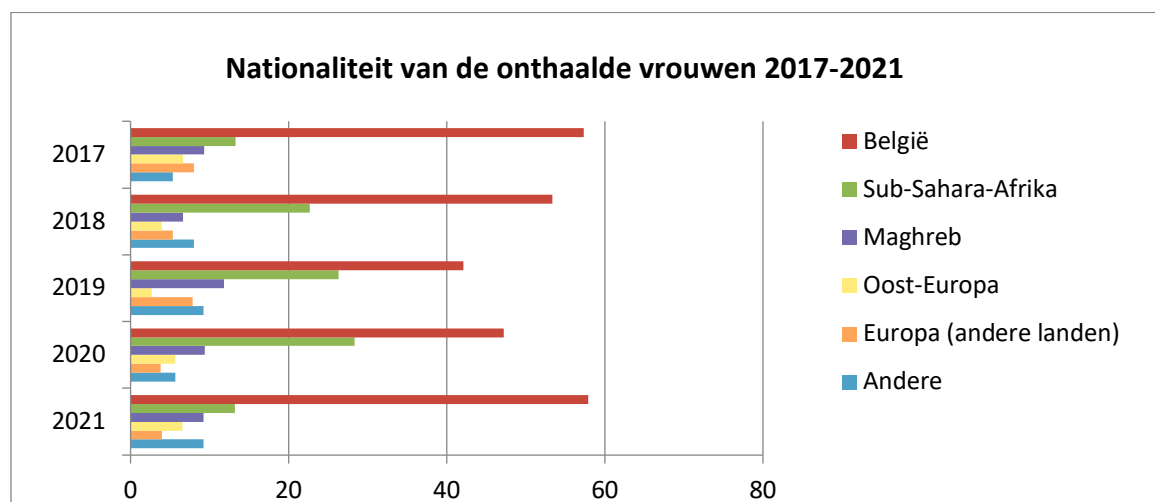
Tijdstip van opname

In 2021 werd 75% van de vrouwen opgevangen tijdens de kantooruren, 18,42% van de vrouwen werd 's avonds onthaald en 6,58% tijdens het weekend. We vinden het belangrijk dat we de mogelijkheid bieden mensen op te vangen buiten de kantooruren. Daarmee komen we tegemoet aan vrouwen die in een moeilijke situatie zitten en daarbij nog werken, een vorming volgen of kinderen hebben. Er is altijd een medewerker aanwezig tot 21u en in het weekend. Sinds 2020, is er ook tussen 21u 's avonds en 7u30 's ochtends (9u in het weekend) permanentie voorzien door de nachtpermanentiewerkers.

Nationaliteit en origine³

Onderstaande grafiek toont aan dat meer dan de helft van de vrouwen in 2021 de Belgische nationaliteit had (57,89 %). Het gaat om 44 vrouwen en 20 onder hen waren ook van Belgische origine. De anderen hadden Albanese, Congolese, Cubaanse, Equadoraanse, Griekse, Haïtiaanse, Hongaarse, Italiaanse, Malinese, Marokkaanse, Russische, Rwandese en Spaanse roots.

Na de Belgische vrouwen waren de vrouwen met nationaliteiten uit Sub-Sahara-Afrika het sterkst vertegenwoordigd (13,16%).

Taal

% vrouwen naar taal	2017	2018	2019	2020	2021
Franstalig	88,00	81,30	78,9	79,25	86,84
Nederlandstalig	8,00	10,60	7,90	7,55	6,58
Andere	4,00	8,00	13,10	13,20	6,58

We moedigen anderstalige vrouwen sterk aan om zich in het Frans of Nederlands uit te drukken. We doen ook beroep op tolken. Op die manier kunnen we meer diepgaande gesprekken voeren, wat voor ons van groot belang is.

³ Voor het begrip 'origine' baseren we ons op de volgende definitie uit het Vlaams integratiedecreet (2009):
"Om de herkomst van een persoon te bepalen worden 4 criteria in rekening gebracht: de huidige nationaliteit van de persoon, de geboortenationaliteit van de persoon (vóór een eventuele nationaliteitswijziging), de geboortenationaliteit van de vader en de geboortenationaliteit van de moeder. Is één van deze 4 criteria een niet-Belgische nationaliteit, dan wordt de persoon beschouwd als zijnde een persoon van buitenlandse herkomst." (Vlaamse overheid, 2009)

Domicilie

% vrouwen naar domicilie	2017	2013	2019	2020	2021
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	70,66	64,00	68,42	71,69	67,32
Vlaanderen	13,30	18,65	10,56	9,44	11,56
Wallonië	6,65	9,31	9,22	11,34	13,20
Zonder domicilie in België	8,00	8,00	11,88	7,53	7,92
Onbekend	1,33	0	0	0	0

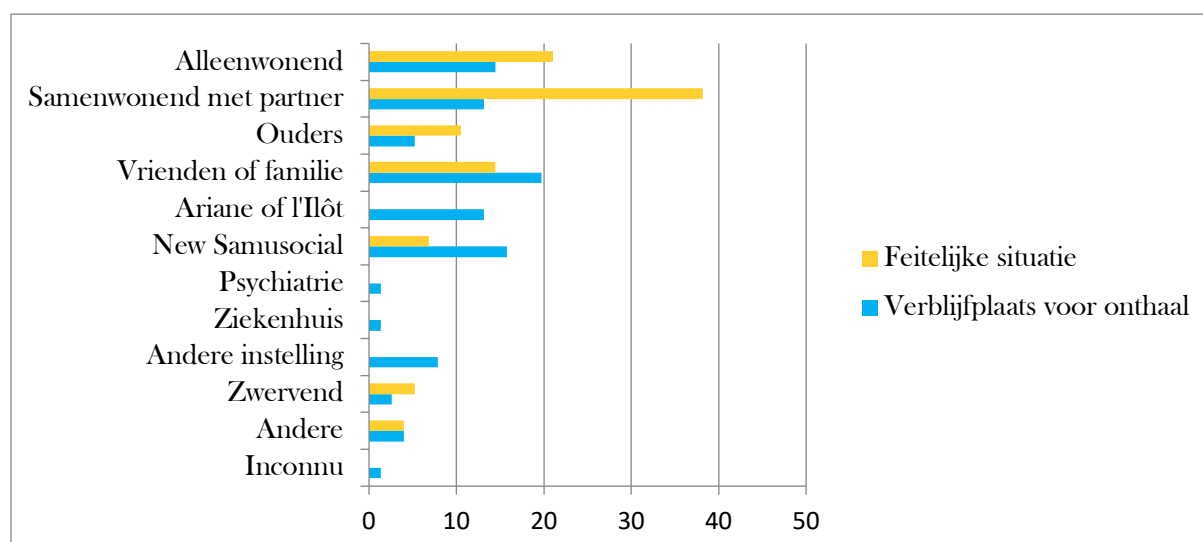
Stad Brussel is het best vertegenwoordigd met 13,16% van de vrouwen, gevolgd door Anderlecht met 11,84% en Molenbeek met 9,21%.

Bij de vrouwen zonder domicilie zijn er vier die ambtelijk geschrapt zijn, en twee anderen die hun laatste domicilie in het buitenland hadden.

Burgerlijke staat

% vrouwen naar burgerlijke staat	2017	2018	2019	2020	2021
Alleenstaand	44,00	57,33	46,04	43,40	53,95
Gehuwd	34,67	25,33	26,32	35,80	27,63
Gescheiden	18,67	14,67	25	16,98	11,84
Weduwe	1,33	2,66	1,32	3,77	6,58
Onbekend	1,33	0	1,32	0	0

Feitelijke leefsituatie en verblijfplaats voor opname

De feitelijke leefsituatie is de min of meer stabiele situatie waarin de vrouw zich bevond vooraleer de crisis zich aandienende die maakte dat ze naar opvang zocht. De verblijfplaats voor opname is de plaats waar de vrouw zich bevond de nacht voor de opname in Open Deur.

Vaak zoeken vrouwen een onderkomen elders, alvorens naar Open Deur te komen. Sommigen vinden een tijdelijke oplossing bij vrienden of familie. Een grote groep vrouwen verblijft eerst in één van de crisisopvangcentra van Brussel (**Centrum voor dringend onthaal Ariane, l'Îlot en New Samusocial**). Andere instellingen waar de vrouwen eerst verbleven in 2021 waren een opvangcentrum van het Rode Kruis, het crisisopvangcentrum van **CAW Halle, Transit** en het **Sociaal Hotel van Molenbeek**.

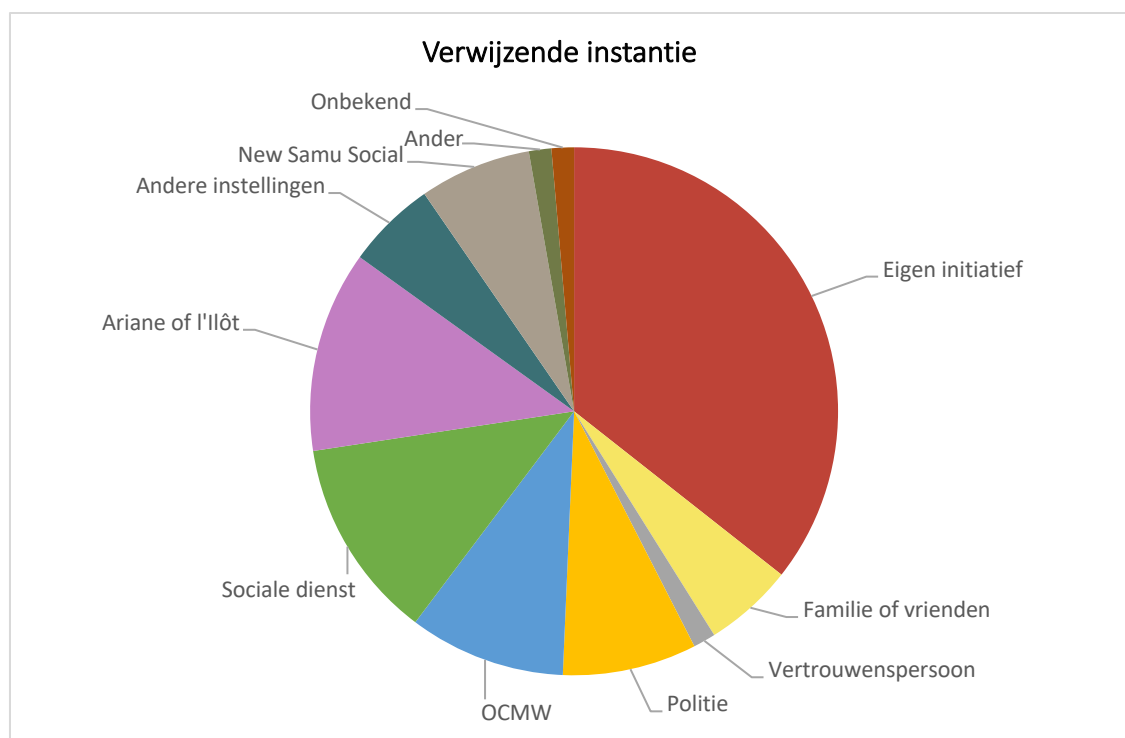
Verwijzende instantie

Gedurende een groot deel van 2021, contacteerde het **Centrum voor dringend onthaal Ariane** ons elke dag om te weten of er plaatsen vrij waren. We hielden hen ook op de hoogte van plaatsen die zouden vrijkomen. Het **Centrum voor dringend onthaal Ariane** gaf deze informatie door aan mensen die een plek zochten in Brussel. Dat is de reden waarom wij mensen vooral doorverwezen naar het **Centrum voor dringend onthaal Ariane** wanneer er geen plaats was bij ons. Op die manier kregen ze de juiste informatie over waar er plaats vrij was in de sector.

Dit jaar zette Bruss'help deze wekelijkse monitoring voort om de vrije plaatsen in de onthaalhuizen in kaart te brengen. Zij hebben het werk overgenomen van het **Centrum voor dringend onthaal Ariane** die tot dan toe deze taak op zich genomen had. We hebben op die manier aanvragen binnengekregen via informatie die veel breder verspreid werd in andere sociale diensten, zoals die van een OCMW, bijvoorbeeld.

In onze cijfers van 2021 is te zien dat minder dan één bewoonster op vijf naar ons doorverwezen werd door **Ariane, l'Îlot** of **New Samusocial**. Het gaat over een totaal van 18%. Dat cijfer ligt lager dan de voorgaande jaren. Eén van de verklaringen die we kunnen geven, is dat de meeste van deze dringende onthaalstructuren gratis waren. Dat was voor sommigen een reden om tijdens het intakegesprek te beslissen om niet naar ons onthaaltehuis te komen. Ze begrepen de zin niet om verblijfskosten te betalen in een onthaaltehuis terwijl er van hen, tot op dat moment, geen kosten gevraagd waren. Een andere verklaring die enkel geldt in het geval van **Ariane**, is dat zij hun doelgroep aangepast hadden. Zij onthaalden ook alleenstaande mannen.

Verwijzende instantie	2017	2018	2019	2020	2021
Eigen initiatief	22,67	17,33	17,11	30,19	34,21
Familie of vrienden	4,00	2,68	3,95	5,66	5,26
Vertrouwenspersoon	2,67	4	1,32	1,88	1,32
Politie	5,33	1,33	2,63	5,66	7,89
OCMW	5,33	14,67	13,16	3,77	9,21
Sociale dienst	8,00	10,66	7,90	1,89	11,84
Psychiatrisch ziekenhuis	1,33	4	5,26	1,89	0
Ziekenhuis	1,33	0	0	0	3,95
Ariane of l' Îlot	20,00	21,33	28,94	16,98	11,84
Andere instellingen	8,00	10,66	7,90	7,53	5,26
New SAMU Social	4,00	8	9,20	18,87	6,58
Andere	10,67	1,33	0	1,88	1,32
Dienst voor kinderen/jongeren	6,65	1,33	2,63	3,77	0
Onbekend		2,68	0	0	1,32

Inkomen

In 2021 waren 26,32% van de vrouwen afhankelijk van het OCMW bij hun aankomst. Bijna de helft van de vrouwen had geen inkomen. Vrouwen zonder financiële middelen verlaten vaak een partner die wel inkomsten heeft. We zorgen ervoor dat ze toegang krijgen tot OCMW steun, hun rechten op een werkloosheidsuitkering kunnen laten gelden, en/of een aanvraag doen voor alimentatiegeld.

Minder dan 1 op 10 van de vrouwen beschikte over een loon uit arbeid.

We moedigen de vrouwen aan om werk te zoeken of te beginnen met een vorming. De begeleiding naar werk en vorming gebeurt in samenwerking met de vzw **Hobo**.

Inkomen	Aankomst	Vertrek
Geen inkomen	46,05	10,52
Loon	7,89	6,58
OCMW	26,32	48,69
Loon + OCMW	0	1,32
Loon + mutualiteit	1,32	1,32
Werkloosheid	2,63	1,32
Mutualiteit	10,53	6,58
Pensioen	3,95	3,95
Invalide	1,32	1,32
Onbekend	0	6,58
Nog in huis	0	11,84

Betaling

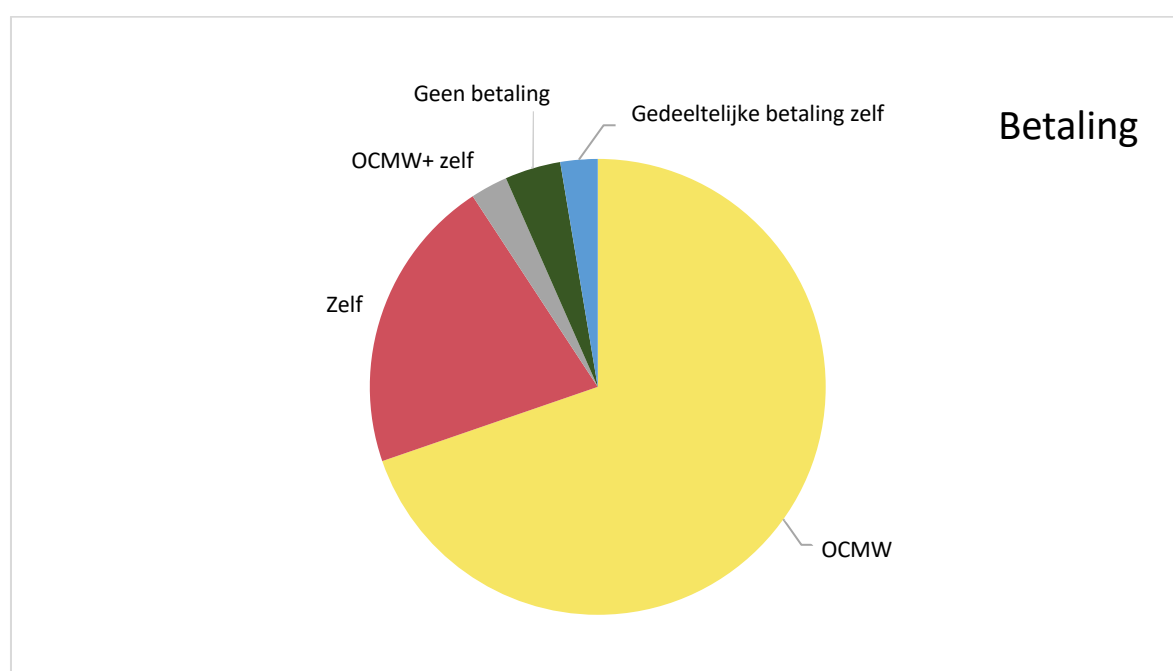
De verblijfskosten dekken de uitgaven voor de kamer, de maaltijden, het transport, de was en de activiteiten voor de kinderen.

Voor 69,72% van de vrouwen werd de verblijfskosten door het OCMW betaald en 21,04% van de vrouwen betaalde zelf.

Twee vrouwen betaalden zelf een gedeelte van het verblijf, het OCMW nam de rest ten laste.

Voor één vrouw was er helemaal geen betaling. Twee vrouwen betaalden zelf een deel van hun verblijf, maar niet alles.

In totaal hebben we geen tussenkomst gekregen voor 94 nachten (56 nachten van vrouwen en 38 nachten van kinderen), en dat is slechts 1,31% van het totaal aantal overnachtingen.

Heropname

In 2021 had 68,42% van de vrouwen nog nooit in een onthaaltehuis verbleven. 15,79% van de vrouwen werd al eens in een ander onthaaltehuis opgenomen en 13,16% had meerdere verblijven elders gehad. Over twee vrouwen hadden we geen informatie.

In 2021 waren 96,05% van de vrouwen nog nooit in Open Deur geweest. Twee vrouwen waren al twee keer in Open Deur. Voor één vrouw was het de derde keer.

De personen die terugkeren doen dit niet altijd om dezelfde redenen. Er kunnen ook verschillende jaren tussen de opnames zitten.

Problematiek

In onderstaande tabel zien we dat in 2021 meer dan een derde van de vrouwen naar Open Deur kwam omwille van een relatieprobleem met een partner, al dan niet met geweld (respectievelijk 22,36% en 13,16%).

De vrouwen die mishandelingen hebben ondergaan, gaan vaak al lang gebukt onder vernederingen en hebben al hun zelfvertrouwen verloren. Het vraagt dan ook tijd om dat vertrouwen te herstellen. De eerste stap is hen een veilige omgeving bieden. Zich aanpassen aan het leven in het onthaaltehuis kan soms moeilijk zijn, maar na verloop van tijd, als ze tot rust gekomen zijn en ze voelen dat het team er is om hen te ondersteunen, kunnen de vrouwen beter over hun emoties spreken en worden ze zich meer bewust van wat er verkeerd liep in hun relatie. Beetje bij beetje herwinnen ze hun zelfvertrouwen en bouwen ze verder aan hun toekomst, autonomer en met meer zelfrespect.

Na de relatieproblemen zijn materiële problemen een belangrijke oorzaak van opname. Voor bijna een derde van de vrouwen was dat in 2020 de aanleiding om naar Open Deur te komen.

Onderstaande tabel geeft echter een te vereenvoudigd beeld van de werkelijke problemen van de vrouwen. Wat de vrouwen in Open Deur kenmerkt is dat ze verzeild zijn geraakt in complexe situaties en dat ze meerdere problemen hebben op verschillende vlakken. De problemen van de vrouwen zijn moeilijk in vakjes onder te brengen. Elke vrouw heeft haar eigen uniek parcours dat voorafgaat aan een opname in Open Deur. We bieden de vrouwen een globale psycho-sociale begeleiding op maat.

Problematiek	2017	2018	2019	2020	2021
Materieel probleem	17,33	25,33	31,57	28,30	28,94
Relationeel met geweld	32,00	25,33	27,63	22,64	22,36
Relationeel zonder geweld	13,33	6,67	3,95	7,55	13,16
Ouders/kinderen	8,00	12	10,53	11,32	10,53
Verslaving	2,67	4	1,32	5,66	6,58
Licht mentale handicap	1,33	1,33	0	0	0
Psychiatrisch probleem	6,67	6,67	9,21	9,43	10,53
Persoonlijke problemen	8	5,33	6,58	7,55	3,95
Verblijfsstatuut	5,33	10,66	6,58	5,66	2,63
Andere	5,33	2,66	2,63	1,89	1,32

Schulden

We weten dat een derde van de opgevangen vrouwen (32,9%) in 2021 schulden had. Dit is echter maar het topje van de ijsberg want op dit onderwerp rust vaak een taboe. Het is dikwijls in de loop van het verblijf, als facturen en aanmaningen tot betalen per post toekomen, dat we ontdekken dat er schulden zijn.

Schulden worden opgebouwd door onbetaalde facturen voor gas, elektriciteit, water, mobiele telefoon, internet en televisie. Huurachterstallen, ziekenhuisfacturen en boetes opgelopen in het openbaar vervoer vullen het lijstje aan. Ze kunnen oplopen tot duizenden euro's.

Voor vrouwen met veel schulden maken we een afspraak met een dienst voor schuldbemiddeling. Vermits ze maar voor beperkte tijd in Open Deur verblijven verzekert dat de opvolging van het dossier in de toekomst. In de praktijk merken we echter dat het wat tijd vergt om een afspraak te bekomen met een dienst voor schuldbemiddeling.

Psychiatrische problemen

In 2021 had 23,76% van de vrouwen in de groep een psychiatrisch probleem, wat een hoog aandeel is.

Het gaat hier om diverse psychiatrische problemen: depressie, bipolaire stoornis, schizofrenie, stoornissen in verband met verslaving, psychose,...

Voor een deel van deze vrouwen heeft het psychiatrisch probleem andere problemen veroorzaakt (bijvoorbeeld de huur niet meer betalen) waardoor ze terecht komen in Open Deur. Voor anderen is het een secundair probleem dat nog eens bovenop hun andere moeilijkheden komt.

Vrouwen die medisch opgevolgd worden kunnen meestal functioneren in huis. We bieden hen een structurerende dagindeling en een psycho-sociale begeleiding die het hen toelaat te stabiliseren en te werken aan een project voor de toekomst. We vinden het belangrijk dat ze daarbij autonomer en verantwoordelijker worden.

Het gebeurt dat we vrouwen opnemen die niet worden behandeld voor hun psychiatrische aandoening. Ze proberen zich staande te houden in het gemeenschapsleven van het onthaaltehuis. Soms lukt dat, maar het gebeurt ook dat hun persoonlijke problemen te veel wegen op de groep.

In Open Deur staan we open voor mensen met psychiatrische problemen en we proberen ervoor te zorgen dat ze het onthaaltehuis verlaten met de gepaste medicatie en een begeleidende dienst.

Verslaving

Open Deur neemt vrouwen op met een verslavingsprobleem op voorwaarde dat ze kunnen functioneren in het groepsleven. Soms ontdekken we pas na de opname dat er een verslavingsprobleem is. In 2021 had 18,48% van de vrouwen, problemen met verslaving.

Vorming en zoeken naar werk

In 2021 hebben **twee** vrouwen van Open Deur een werkbegeleiding gekregen die officieel meetelde binnen de partnership tussen **Hobo** en Actiris (*Begeleiding van Specifieke Doelgroepen*). Door de pandemie hebben de bezoeken dit jaar echter stilgelegen tot na de zomer. Vanaf oktober zijn de bezoeken terug van start gegaan. De voorwaarden voor een begeleiding zijn een inschrijving bij **Actiris**, een domicilieadres in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en tevens een sociale begeleiding, parallel met de werkbegeleiding.

Dat dit cijfer in 2021 erg laag ligt, is enerzijds te wijten aan het feit dat een groot aantal vrouwen omwille van hun situatie niet op zoek was naar werk of net al werk had, en anderzijds aan een nieuwe partnership van Open Deur met een andere organisatie die werkzoekenden begeleidt. Tien vrouwen werden begeleid door **Vokans** (Vormings- en OpleidingsKANSen). De vzw biedt, in samenwerking met de Vlaamse Overheid, een individuele coaching aan om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt of een opleiding te volgen.

Twee van onze bewoonsters volgden lessen Frans tijdens hun verblijf en twee vrouwen Nederlandse les. Eén vrouw volgde een integratiecursus bij **BON**.

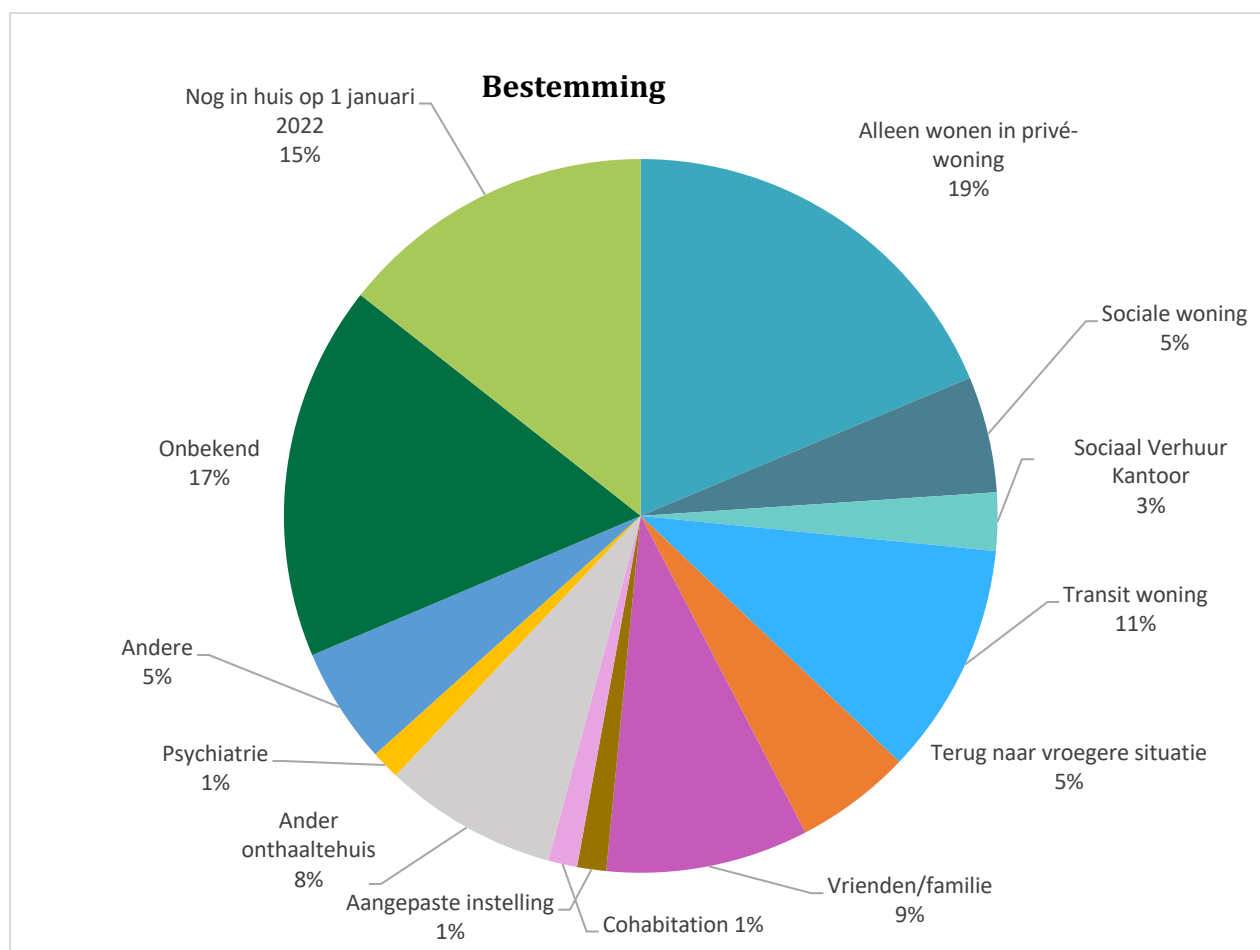
Bestemming

In 2021 gingen bijna vier op de tien vrouwen (37%) alleen wonen na hun verblijf in Open Deur. Vijftien vrouwen hebben een woning op de privé-markt gevonden, en vijf onder hen worden nog gevolgd door een dienst begeleid wonen.

Vier vrouwen kregen een sociale woning toegewezen via overeenkomsten met OVM's in het kader van artikel 36. Twee vrouwen vonden een appartement via een sociaal verhuurkantoor. Zes vrouwen vertrokken naar één van onze transitwoningen. Twee vrouwen verkregen een transitwoning van andere onthaaltehuizen: **vzw Transit** en **Home du Pré**. 22 oud-bewoonsters werden na hun verblijf nog begeleid, hetzij door onze dienst nabegeleiding, hetzij door een andere dienst begeleid wonen.

Vier vrouwen (5%) kozen ervoor om terug te keren naar hun vroegere situatie. Voor één vrouw betekende dat een terugkeer naar haar partner. Zonder de mensen te willen beoordelen, proberen we samen met de vrouwen na te denken of een terugkeer wel een goed idee is. Wat motiveerde hen destijds om uit hun vroegere situatie te stappen? Is het realistisch te denken dat hun situatie nu beter zal zijn bij terugkeer? We garanderen hen dat ze hun aanvraag later opnieuw mogen doen, mocht dit nodig zijn.

Onder de vrouwen die vertrokken naar een onbekende bestemming (17%), gaat het vooral om vrouwen die slechts heel kort in Open Deur verbleven, omdat ze het leven in groep te moeilijk vonden. In andere gevallen hebben we het verblijf zelf stopgezet, omdat ze onze huisregels niet respecteerden.

Follow up

34,32% van de vrouwen worden nog opgevolgd na hun vertrek uit Open Deur.

-6 vrouwen worden door ons opgevolgd in onze transitwoningen

-11 vrouwen wonen alleen maar worden verder begeleid door Open Deur (voor één van die vrouwen werd de begeleiding na verloop van tijd overgedragen aan **Aprèstoe**)

-3 vrouwen vertrokken naar onthaaltehuis **Centre Monfort** en werden daar verder begeleid

-1 vrouw vertrok naar **Talita**, een andere naar **Escale**. Ze werden daar verder opgevolgd.

-1 vrouw verkreeg een woning van **De Nieuwe 150** met begeleiding.

-2 vrouwen vertrokken naar woningen van **Transit** en **Vogelzang** en werden door hun diensten verder begeleid.

-1 vrouw werd reeds begeleid door **Puerto**, en na haar vertrek nam Puerto dit weer op.

-1 vrouw werd voor en na haar vertrek geholpen door **ADDE**.

Nabegleiding

Als een vrouw een nieuwe woning heeft gevonden, kan ze hulp vragen aan het team bij alle stappen die ze onderneemt bij de verhuis zoals: contact met de eigenaar van de woning, contact met het OCMW van de nieuwe gemeente, een contract aangaan met een leverancier voor gas en elektriciteit, de aankoop van meubilair en de montage ervan, transport, klusjes in het appartement,... Ook bij de uitbouw van een nieuw netwerk en doorverwijzing naar

diensten in de buurt waar ze gaat wonen kan ze op ons rekenen. Sommige vrouwen hebben ook opvoedingsondersteuning nodig.

We beschikken over het Fonds Monique van Oldeneel tot Oldenzeel, waardoor we vrouwen die het echt nodig hebben financieel kunnen steunen bij hun verhuis voor de eerste huur, meubelen, de huurwaarborg,...

Sinds april 2020 wordt deze dienst aangeboden door het team van Open Deur. In 2021 werden 26 vrouwen en vijftien kinderen begeleid, waaronder zes vrouwen waarvan de begeleiding reeds in 2020 startte en twintig nieuwe begeleidingen in 2021. Acht van hen verbleven in een privéwoning, drie kregen een woning toegewezen door een OVM (Openbare Vastgoedmaatschappij) en drie vrouwen zijn vertrokken naar **Lazare**, het ziekenhuis of een transitwoning van **Home Du Pré**.

We hebben ook zes vrouwen en drie kinderen begeleid die hun intrek genomen hebben in de transitwoningen van Open Deur. Eén van die vrouwen heeft een woning gekregen in het kader van het Relanceplan van het Brussels Gewest via de BFUH (Brusselse Federatie van Unie voor de Huisvesting) en wordt gevolgd door Aprèstoe, een dienst voor begeleid wonen, één vrouw kreeg een woning toegewezen door een OVM via een conventie in het kader van artikel 36, één vrouw is bij haar moeder ingetrokken en drie vrouwen verbleven op 31/12/2021 nog in de transitwoning.

Als de nabegeleiding langer moet duren en noodzakelijk blijft, zoeken we voor deze vrouwen naar een dienst begeleid wonen.

De transitwoningen van Open Deur

In de Kogelstraat nummer 36 beschikt Open Deur over drie transitwoningen: een studio en twee kamers met een gemeenschappelijke keuken. Deze woningen zijn bedoeld voor de vrouwen die in het onthaaltehuis verbleven hebben, maar die nog nood hebben aan begeleiding alvorens ze in een privéwoning trekken. Dat gebeurt in het verlengde van de begeleiding die reeds in het onthaaltehuis op poten werd gezet.

Enkele cijfers:

In 2021 konden acht vrouwen en drie kinderen gebruik maken van deze woningen met psycho-sociale nabegeleiding.

Het aantal overnachtingen bedroeg 1227 voor de vrouwen en kinderen.

De gemiddelde leeftijd was 40,5 jaar voor de vrouwen en de kinderen waren respectievelijk vijf, tien en veertien jaar oud.

De gemiddelde verblijfsduur was zestien weken.

Van de vrouwen die in 2021 in de transitwoningen van nummer 36 verbleven, kregen er zes een leefloon van het OCMW. Eén had een eigen inkomen uit werk en voor één vrouw werd dat salaris aangevuld door het OCMW.

De hoofdproblematiek van de vrouwen was voor twee onder hen relatieproblemen (met en zonder geweld), voor twee vrouwen materiële problemen, voor twee vrouwen verslavingsproblemen, voor één vrouw problemen tussen ouders en kinderen en één vrouw had andere problemen.

Bij hun vertrek uit de transitwoning zijn twee vrouwen naar een woning verhuisd van een OVM in het kader van artikel 36, twee vrouwen hebben hun intrek genomen in een woning in

het kader van het Noodplan voor Huisvesting⁴, één vrouw is naar een transitwoning van Transit gegaan, één vrouw heeft haar intrek genomen in een woning samen met andere mensen en is medehuurde geworden, één vrouw is bij één van haar ouders gaan wonen en tot slot is één vrouw teruggekeerd naar haar vorige woonsituatie met de nodige afspraken.

Wanneer een vrouw naar de transitwoning verhuist, worden er wekelijks afspraken gepland met haar maatschappelijk werker om zo de begeleiding voort te zetten. In sommige gevallen hebben we gemerkt dat deze verandering de opvolging van de begeleiding beïnvloed heeft. We zijn tot de conclusie gekomen dat er regelmatig contact moet zijn tussen het team en de bewoonster, zelfs als die ons laat zien dat alles goed gaat. Een telefoontje of eens langsgaan kost weinig moeite, maar het zorgt ervoor dat het contact behouden wordt. Zelfs met de vrouwen die zich onzichtbaar proberen te maken. Op die manier kunnen we ook herinneren aan het kader waarbinnen we werken in de transitwoningen.

Hieronder volgt een voorbeeld dat deze conclusie illustreert:

Audrey is een Belgische vrouw van 53 jaar die in februari 2021 in Open Deur toegekomen is. Ze is van Haïtiaanse afkomst en heeft een groot deel van haar leven in het buitenland gewoond. In september 2020 besliste Audrey echter om terug in België te komen wonen. Eens terug in België, stelde haar broer voor om bij hem te komen wonen. Aangezien ze geen andere link had met België, heeft ze dat voorstel aangenomen, maar al heel snel verzuurde de band met haar broer en vertrok Audrey liever.

Bij haar aankomst in Open Deur hebben we haar begeleid bij haar eerste aanvraag aan het OCMW en hebben we, onder andere, het nodige gedaan om haar mutualiteit in orde te brengen. Haar verblijf in het onthaaltehuis verliep goed. Audrey aanvaardde onze hulp en beetje bij beetje ontstond er een vertrouwensband met het team.

Eens op administratief vlak alles in orde was, hebben we haar voorgesteld om één van onze transitwoningen te betrekken. Op die manier kon ze alleen wonen en zelfstandiger worden. Eenmaal in de transitwoning ingetrokken, trok Audrey zich helemaal terug in zichzelf. Telefoontjes bleven onbeantwoord en door afspraken te vergeten, meed ze elk contact met het team. Ze werd hoe langer hoe wantrouwiger tegenover de teamleden en kreeg paranoïde wanen. Ze was zeer angstig dat iemand haar woning zou betreden en zou stelen van haar, en is erin geslaagd om de sloten te veranderen van de transitwoning. We waren zeer ongerust over haar gedrag, maar het was heel moeilijk om met haar in communicatie te treden.

Na twee maanden in de transitwoning is ze vertrokken om haar intrek te nemen in een sociale woning, die ze gekregen heeft dankzij de stappen die we ondernomen hebben tijdens haar verblijf in het onthaaltehuis. Ze heeft ons niet om hulp gevraagd om te verhuizen en weigerde een nabegeleiding.

⁴ Het Noodplan voor Huisvesting maakt deel uit van het Relanceplan. De GGC heeft meer middelen vrijgemaakt naar aanleiding van de verhoging van de vraag naar opvang tijdens de coronacrisis. In samenwerking met de BFUH heeft de dienst voor begeleid wonen, Aprèstoe, een overeenkomst gekregen voor een tijdelijke bewoning via de OVM van Brussel.

De animaties

Participatie aan activiteiten georganiseerd door Open Deur	Aantal activiteiten	Aantal participaties vrouwen	Aantal participaties kinderen
Culturele activiteiten : ludotheek, bioscoop, museum, maison de la création	5	16	23
Sportieve activiteiten : zumba, zwemmen, mini-golf, yoga, boksen, overdekte speelruimte, schaatsbaan	7	28	15
Uitjes : parken, baboes, wandelingen, basketbalterrein	12	34	60

Participatie aan activiteiten georganiseerd door anderen	Aantal activiteiten	Aantal participaties vrouwen	Aantal participaties kinderen
Les Gazelles de Bruxelles	15	29	8
Psychomotricité à la Guise	2	4	2
Cours de vélo par Molenbike	5	7	0
Massage door Dana	16	55	9

In 2021 hebben 12 vrouwen zich ingeschreven bij **Hobo**. Er werd voor alle vrouwen samen 51 keer geparticipeerd aan de activiteiten van Hobo.

Animaties en ateliers georganiseerd door het team	Aantal animaties	Aantal participaties vrouwen	Aantal participaties kinderen
Huisvestingsatelier	27	33	
Kookatelier	1	2	3
Praatgroepen	8	56	4
Gezond vieruurtje	33	282	74
Groene vingers	12	5	10

Gegevens over de kinderen

In 2021 verbleven er 39 kinderen, 16 meisjes en 23 jongens, in Open Deur met een totaal van 2905 overnachtingen. We hebben 35 kinderen onthaald in 2021 en 4 kinderen werden onthaald in 2020 maar bleven nog een deel van 2021. De gemiddelde verblijfsduur was 74 dagen. We tellen alleen de kinderen die overnachtten in het onthaaltehuis.

We werken ook met moeders die niet vergezeld zijn van hun kinderen. In 2021 was dat het geval voor 10 kinderen en 4 moeders. In de meeste gevallen proberen we een bezoek tussen moeder en kind te regelen.

Leeftijd

Aantal kinderen

Tussen 0 en 5 jaar	17
Tussen 6 en 12 jaar	16
Ouder dan 12 jaar	6

De gemiddelde leeftijd was 7 jaar. 84 % van de 39 kinderen waren jonger dan 12 jaar. 41 % van de kinderen gingen naar de lagere school.

Verblijfsduur

Aantal kinderen

< 3	2
3-7	0
8-14	2
15-30	8
31-45	5
46-90	10
Meer dan 90 dagen	12

Gezinsgrootte

Aantal moeders

Moeders met 1 kind	13
Moeders met 2 kinderen	6
Moeders met 3 kinderen	2
Moeders met 4 kinderen	2

Onderwijs

Aantal kinderen	
Bij de moeder	4
Kribbe	4
Kleuteronderwijs	8
Buitengewoon kleuteronderwijs	1
Lager Onderwijs	15
Buitengewoon Lager Onderwijs	1
Algemeen Secundair Onderwijs	2
Buitengewoon Secundair Onderwijs	3
Technisch Secundair Onderwijs	1

Taal

Aantal kinderen	
Franstalig	27
Nederlandstalig	10
Anderstalig	2

Animaties in Open Deur

	Aantal	Aantal kinderen gemiddeld	Aantal moeders gemiddeld
Kindervergadering	7	6	-
Spelatelier	3	2	-
Voorlezen	6	1	-
Snoezelatelier	5	2	2
Uitstappen	22	3	1

Animaties buitenshuis

Op vraag van moeder en kind zochten we vrijetijdsbestedingen voor 3 kinderen. We schreven 2 kinderen in voor de zwemlessen van het zwembad van de Stad Brussel om te leren zwemmen. We zochten toneellessen voor een jongere.

De vakantie-activiteiten vinden steeds buitenshuis plaats. Hiervoor werken we samen met verschillende sport -en jeugdverenigingen: **Action Sport, IBO Buiteling, Soyez stage, Bas les Masques, C.J.E.S La Clairière, Centrum Don Bosco** en de scouts waren dit jaar onze partner.

Voor veel kinderen is het de eerste keer dat ze aan dergelijke activiteiten deelnemen en velen onder hen blijven ook na hun verblijf op deze organisaties beroep doen. Daarom vragen we

een sociaal tarief voor hen aan en zoeken we bewust naar betaalbare vakantiestages. Sommige OCMW's werken ook samen met enkele van deze vzw's en komen volledig of gedeeltelijk tussen voor de betaling. De **VGC** voorziet een Passepartoe. Dit is een toegangkaart voor hobby's, culturele en sportieve activiteiten aan verminderde prijs voor iedereen vanaf 3 jaar. De aanvraag van de kaart is gratis en wordt voorbehouden aan kansarme gezinnen.

12 van de 39 kinderen of 31 % van de kinderen die in Open Deur verbleven, verbleven hier langer dan 3 maanden. Hierdoor namen ze dikwijls verschillende keren deel aan vakantie-activiteiten. Hoe meer ze het doen, hoe meer het ingeburgerd geraakt, hoe groter de kans dat ze het zullen voortzetten na hun verblijf.

We sturen de mama's en hun kleine kinderen naar **Baboes** vzw. Dit is een speel- en ontmoetingsplek voor de Brusselse allerkleinsten. Kinderen tussen 0 en 4 jaar kunnen er spelen terwijl de ouders toekijken, meespelen of met andere ouders van gedachten wisselen.

We werken ook samen met **Zita Inloopteam**, een integraal laagdrempelig opvoedingsondersteuningspunt. Deze dienst beantwoordt vragen rond de opvoeding en de zorg van kinderen en organiseert opvoedingsondersteunende activiteiten.

We deden beroep op **La Guise** in het kader van ons project gefinancierd door het **Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen**. Hierover meer verder in het jaarverslag.

	Aantal kinderen	Aantal moeders
Activiteiten tijdens de vakantie	13	1
Baboes	2	1
Zita inloopteam	2	2
La Guise	1	1
Hobby's	3	-

Problematiek

	Aantal kinderen
Getuige van geweld tussen ouders	26
Fysiek slachtoffer van familiaal geweld	5
Verwaarlozing	4
Schoolmoeilijkheden	8
Gezondheidsmoeilijkheden	7
Slaapmoeilijkheden	3
Eetmoeilijkheden	5
Materiële problemen	11
Opvoedingsmoeilijkheden	24

In 2021 waren **26 van de 39 kinderen, of 66 % van de kinderen, getuigen van geweld tussen hun ouders. 5 kinderen waren zelf ook slachtoffer van familiaal geweld** zoals slagen of psychologische vernederingen. **4 kinderen werden verwaarloosd.**

Blootstelling aan partnergeweld is een vorm van psychologische mishandeling van de kinderen. Geweld doet de routine en de regels, die het gezinsleven bij elkaar houden, uit elkaar spatten. De ouders worden tegelijk een bron van veiligheid en van angst. Dit zorgt voor veel verwarring en veroorzaakt sterke emoties bij het kind. Getuige zijn van partnergeweld creëert een gevoel van dreiging en schendt de basisveiligheid van het kind.

Hoe frequenter en ernstiger het geweld, hoe gevoeliger en waakzamer het kind wordt voor alle tekenen die een periode van geweld aankondigen. Het kind wordt onderworpen aan de cirkel van geweld en past zich in zijn dagelijks leven aan doorheen de verschillende fases: het voelt de spanning, ondergaat de crisis en hoopt dat het geweld er niet komt. Het voelt de angst, de dreiging en de onmacht wanneer het geweld zich herhaalt. Dit brengt opnieuw een groot gevoel van angst met zich mee.

Partnergeweld terroriseert het kind en isoleert het door angst of schaamte voor het geweld. Het beschadigt het kind door het gewend te maken aan machtsmisbruik en ongepaste vormen van interpersoonlijke relaties. Het leert dat het kan krijgen wat het wil door gebruik te maken van geweld. Het kind groeit op met fundamentele twijfels wat liefde, intimiteit en geweld betreft.

Niet alle kinderen lijden op dezelfde manier of even intens onder het partnergeweld waaraan ze blootgesteld werden, maar de moeilijkheden die geobserveerd werden zijn vergelijkbaar met die van andere vormen van mishandeling: problemen rond geestelijke gezondheid (angst, depressie, posttraumatische stress), fysieke klachten (buikpijn, hoofdpijn, nachtmerries, slapeloosheid, verwondingen...), concentratieproblemen (schoolachterstand of zittenblijven) en problemen met het functioneren op sociaal vlak (gedragsproblemen, zoals opstandig gedrag, onrust, angstaanvallen, woedeaanvallen, zich op zichzelf terugtrekken,...).

8 van de 39 kinderen hadden schoolproblemen. Er was onder andere sprake van pesten, leerproblemen en taalachterstand. 3 kinderen waren de taal niet machtig genoeg om goed te kunnen volgen in de klas. In samenspraak met de zorgjuf en de titularis namen we de tijd om de taken aan de kinderen uit te leggen en lazen we regelmatig boekjes met hen. We lieten 4 kinderen kennis maken met de bibliotheek en schreven hen in. In het algemeen verloopt de samenwerking met de scholen goed. We zetten ons samen in om de kinderen op gepaste wijze te helpen.

In de mate van het mogelijke laten we de kinderen verder naar hun vertrouwde school gaan. Als de afstand echt te groot is zoeken we plaats in een school in de buurt van het onthaaltehuis. **In 2021 hebben we voor 2 kinderen een nieuwe school gezocht.**

Een kind inschrijven in een school is vaak ingewikkeld voor onze moeders, omdat verwacht wordt dat dat gebeurt via internet en ze verschillende mogelijke scholen moeten aanduiden. Het gebeurt ook dat ze geen toegang hebben tot een computer.

3 kinderen hadden gezondheidsproblemen. Er was sprake van tandpijn, pijnlijke maandstonden, vroeggeboorte, het fontanel dat niet volledig dichtgroeit en zwaarlijvigheid.

3 kinderen hadden problemen met slapen en gebrek aan ritme.

5 van de 39 kinderen had eetproblemen. De meeste onder hen waren heel selectief in hun keuze aan tafel.

De moeders van 24 kinderen signaleerden andere problemen rond opvoeding. Ze stelden ons de volgende vragen : Hoe speel ik met een kind van 6 maanden oud ? Wat doe ik wanneer mijn kind 's nachts in bed plast ? Hoe reageer ik op driftbuien ? Hoe stel ik grenzen ? Wat doe ik met een kind dat niet stil kan zitten ? Hoe leer ik een jongere omgaan met geld ?

11 van de 39 kinderen hadden materiële problemen. Ze hadden geen kinderwagen, computer, schoolmateriaal, aangepast speelgoed aan hun leeftijd, kinderbed, maxi-cosi, hoge stoel, enz.

Netwerk

Dit jaar hebben we met volgende diensten samengewerkt :

Dienst Jeugd van de politie van Sint-Joost-ten-Noode., verschillende **C.L.B.'s**, halte-accueil Creyelmann, **NASCI**, intercultureel bemiddelaar van de **Foyer**, **l'ONE**, Sonja Ertejee, vzw **Stapsteen**, **S.A.S.E. OKOU**, **CAW Brussel**, **S.A.J.**, **S.P.J.**, **C.J.E.S. La Clairière**, **La Guise**, **Puerto**, école Enfant Jésus, kinderkribbe **'t Folieke**, école Fondamentale du Canal, de zorgcoördinator basisschool Spectrum, centre scolaire Ma Campagne, **Parentalité Addiction**.

Om een netwerk rond een gezin op te bouwen heeft de kinderwerking contacten nodig met de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de buurthuizen, Kind en Gezin, de scholen, de CLB's, de jeugdbescherming,... Op die manier kunnen we het gezin adequate hulp bieden.

Het team zou ook meer ervaringen en werkmethodes willen uitwisselen met collega's van andere onthaalhuizen. Het is belangrijk om onze ervaringen te delen in de sector, om verder te blijven nadenken, nieuwe methodes te ontwikkelen en vormingen te volgen.

In 2021 hebben we beroep gedaan op de SAJ voor 6 kinderen. 3 kinderen stonden onder toezicht van de Jeugdrechter.

Het werk met de vaders

1.Contact met de vaders

Van de 39 kinderen die opgevangen werden, hadden er 22 contact met hun vader. Het is niet altijd mogelijk om contact te nemen met vaders, omdat sommigen overleden zijn, in de gevangenis of in het buitenland.

2.Contacten tussen Open Deur en de vaders

We hebben via de telefoon en/of face-to-face contact kunnen leggen met 6 vaders. Daarnaast hebben we met 20 van onze bewoonsters kunnen praten over de relatie tussen vader en kind. Wanneer een moeder in het onthaaltehuis aankomt, proberen we haar situatie in zijn geheel te begrijpen. Daarna kijkt het team, naargelang de vraag van de moeder, of het nuttig is om over de papa in gesprek te gaan en eventueel contact met hem op te nemen. Sommige vrouwen leven sinds lange tijd gescheiden van de vader van hun kinderen en hebben de situatie onder controle. Zij hebben onze tussenkomst niet nodig. Anderen zijn niet klaar om er met ons over te praten of om opnieuw contact op te nemen met hem.

Wanneer we voor het eerst met een mama over het traject praten dat we met de papa van hun kinderen kunnen afleggen, leggen we hen uit wat dat inhoudt, welke thema's aan bod kunnen komen, het kader, de geheimhouding en waarom we het belangrijk vinden om contact op te nemen. Daarna kijken we met de mama of er dringende zaken zijn die geregeld moeten worden, zoals bv. gezondheid, school of dergelijke. Wij werken uiteraard steeds met de goedkeuring van de moeder, met als uitgangspunt wat het beste is voor het kind.

Vaak wordt er daarna een eerste telefonisch contact gelegd met de papa om hem een ontmoeting voor te stellen en het doel ervan uit te leggen. Over het algemeen wordt er positief gereageerd op onze uitnodiging zelfs al hebben sommigen wat bedenktijd nodig. Wat belangrijk is voor ons, is dat de papa een plek heeft waar hij zich vrij kan uiten en waar hij geholpen wordt in verband met zijn kind, of dat nu in het onthaaltehuis is of daarbuiten.

Tijdens de eerste ontmoeting, scheppen we steeds een duidelijk kader en herinneren we de vader eraan dat hij uitgenodigd werd in zijn rol als vader, die heel verschillend is dan die van partner. Daarenboven komt de vader het onthaaltehuis binnen langs een andere ingang dan die waarlangs de vrouwen binnenkomen. Het is belangrijk voor ons om de ruimte van de vrouwen en de mama's te respecteren.

De eerste ontmoeting is zeer interessant. We kunnen namelijk kennismaken met de papa, naar hem luisteren, hem uitleggen in welke omstandigheden zijn kind bij ons verblijft, hem het ritme van het onthaaltehuis uitleggen, enz. De thema's die tijdens de gesprekken aan bod komen, verschillen van situatie tot situatie. We proberen te begrijpen welke plaats de papa inneemt, hoe het eraan toeging voordat moeder en kind in het onthaaltehuis terechtkwamen, of er een vonnis is uitgesproken en hoe de ouders onderling communiceren. We proberen te bekijken wat we kunnen doen om een relatie met de papa in stand te houden of tot stand te brengen, indien de moeder en het kind dat wensen. We bespreken ook meer administratieve of logistieke onderwerpen, zoals de school, de kinderopvang, kinderbeijlslag, erkenning van een handicap, alimentatiegeld, enz.

Vervolgens wordt er tijdens de teamvergadering een samenvatting gegeven van het gesprek om de visie van de papa te delen alsook zijn beschikbaarheden en zijn verwachtingen. Op die manier kan het team de gezinssituatie beter begrijpen. Het team probeert neutraal en objectief te blijven. We zijn er om een band op te bouwen en aan preventie te doen. Het is niet de bedoeling om een therapie te beginnen. Indien de ouder deze wens uit of wanneer het team oordeelt dat het gezin meer diepgaande hulp nodig heeft, verwijzen we door. We kunnen dan een ontmoeting voorstellen met de verschillende hulpverleners om zo de hulp te centraliseren. Door de ouders naar een externe dienst door te verwijzen kan het gezin de hulpverlening verderzetten wanneer moeder en kind niet meer in Open Deur verblijven.

3.Supervisie rond de relatie tussen vader en kind

Er zijn met onze supervisor 9 supervisies geweest rond concrete situaties die te maken hadden met ouderschap.

Overweging

In tegenstelling tot vorig jaar, hebben we er dit jaar voor gekozen om het over de moeders te hebben die ervoor gekozen hebben geen beroep op het team te doen om met de vaders te werken. Het gaat hier toch om situaties die we vrij frequent tegenkomen in Open Deur.

Inderdaad, zoals hierboven vermeld, vatten we een zekere tijd na aankomst van de mama in het onthaalhuis, samen met haar het traject aan dat we met de papa's kunnen tot stand brengen. Sommige vrouwen zijn hierin geïnteresseerd en andere zijn geen vragende partij. De redenen hiervoor zijn veelvuldig en complex, maar we trachten er eenvoudigweg over te praten met hen teneinde de weigering te kunnen begrijpen. Wanneer er sprake is van huiselijk of intra familiaal geweld is onze aanpak verschillend want we houden rekening met de impact van dit geweld op de mama's en de kinderen.

In sommige casussen, behalve het huiselijk geweld, is dit alles vaak verwarrend want we zien dat deze vrouwen uitgeput zijn, vaak ten einde raad want ze willen toch alles alleen doen en beheren. Uiteraard primeert steeds hun eigen keuze en dat respecteren we. We trachten een omgeving te creëren waarin de mama's, de vrouwen echt kunnen aangeven waar ze waarlijk behoefte aan hebben.

Onze opdracht als sociaal werker in het onthaalhuis is om voorstellen te doen, te sensibiliseren en aan preventie te doen, maar in geen geval om een hulpverlening op te leggen.

Wanneer we in de loop van de gesprekken een beetje gaan verdiepen, begrijpen we dat sommige vrouwen niet steeds beseffen wat het betekent om een papa te zijn, welke rol deze kan opnemen, want zijzelf hebben vaak geen papa gekend of zij weten nog niet welke plaats zij hen willen toekennen. Zelfs al is het vaak te vroeg om zich te verhouden tegenover al deze vragen, want de breuk met de papa is nog te recent, toch denken we dat het aanboren van het thema de gedachten kunnen laten rijpen en de mama kan wapenen voor de toekomst.

Trouwens, behalve het belang van de relatie van een vader met zijn kind, sensibiliseren we de mama's voor het feit dat een evenwichtige verdeling van de lasten verbonden aan de hoede over een kind en van de mentale belasting, eveneens een verlichting kan betekenen voor de mama's. Dat alles kan hen inderdaad verlichten, maar het laat ook toe dat ze aan zichzelf

kunnen denken, om een opleiding te volgen, om werk te vinden, cursussen te volgen, een activiteit te doen of eenvoudigweg wat stoom af te laten.

Anderzijds valt het voor dat het niet de ouders zijn die beslissen en dat het kind zelf zal beslissen wanneer het zijn papa wil zien. Dan wijzen we op het belang van de regelmaat en van de herhaling zodat het kind referentiepunten en een veilig kader wordt aangereikt.

Gedurende het ganse verblijf komen we bij de mama's hierop terug, zonder al te opdringerig te zijn, om hen te duiden dat onze deur steeds openstaat om te praten over het ouderschap.

Partnergeweld: opleiding van het team

Dit jaar hebben we onze reflectie en onze bijscholing rond partnergeweld verdergezet.

Samen met twee Brusselse onthaalhuizen en één dienst voor begeleid wonen, hebben we contact opgenomen met Mijnheer Jean-Louis Simoens om ons daarin te helpen. Hij is binnen het **Collectif contre les violences familiales et l'exclusion** (CVFE) verantwoordelijk voor de samenwerkingen in het kader van partnergeweld en intrafamiliaal geweld en heeft zelf meerdere jaren in een onthaalhuis gewerkt.

Op die manier hebben we met het team de kans gehad om een opleiding van drie dagen te volgen.

De thema's die tijdens die drie dagen aangehaald werden, waren onder andere : de verschillende vormen van geweld, het verschil tussen een ruzie en partnergeweld, hoe een slachtoffer helpen dat het geweld ontkent, hoe een dader doorverwijzen, wat is het proces van het geweld, hoe een klacht bij de politie neerleggen, de cyclus van geweld, de kinderen die slachtoffer zijn van partnergeweld, controlestrategieën van de daders en de beschermingsstrategieën van de slachtoffers en de impact van het geweld.

Deze drie dagen waren zeer verrijkend. Samen heeft het team de tijd kunnen nemen om zich te vormen, na te denken zonder in een situatie van urgentie te zitten en stil te staan bij onze werkwijze en automatisen. Ze hebben ervoor gezorgd dat we onze aanpak konden aanpassen, maar ook dat we geconfronteerd werden met wat we al deden in ons dagelijks werk.

Partnergeweld is in ons onthaalhuis een realiteit die we elke dag onder ogen moeten zien. Ongeveer één derde van de vrouwen die we onthalen is het slachtoffer van partnergeweld. Vaak krijgen we ook per telefoon of mail de vraag om raad bij een gewelddadige partner. Het was dus noodzakelijk om ons te vormen en onze kennis als team bij te schaven.

Partnergeweld stopt niet wanneer het koppel uit elkaar gaat. Integendeel. Vaak wordt het erger. Partnergeweld is niet statisch, maar veranderlijk. En zelfs wanneer het geweld ophoudt, blijven de gevolgen ervan voortduren.

Binnen ons werk moeten we alle aspecten van de psychosociale situatie in acht kunnen nemen om de bewoonsters zo goed mogelijk te kunnen begeleiden.

We horen vaak over fysiek geweld, maar dat is niet noodzakelijk de gevaarlijkste vorm. Geweld kan ook gepleegd worden tegen voorwerpen, dieren, het kan seksueel van aard zijn (al dan niet fysiek), het kan de vorm aannemen van dreigingen met zelfmoord, het kan gaan om economisch geweld, verbaal geweld,...

In Open Deur onthalen we veel vrouwen die ons vertellen dat ze doorheen de jaren zo hard gekleineerd zijn dat ze met de grond werden gelijkgesteld. Ze zijn volledig hun zelfvertrouwen kwijt, hun eigenwaarde, hun identiteit, hun houvast, hun integriteit, maar ook hun fysieke en mentale gezondheid. Onlangs vertelde een vrouw ons: *« Toen ik bij de papa van mijn kinderen wegging, was ik eindelijk vrij! Hij was gewelddadig en controleerde alles. Ik kon eindelijk naar de tandarts en naar de dokter. »*

Tijdens de opleiding hebben we geleerd hoe we met de vrouwen over partnergeweld in gesprek konden gaan, hoe we het konden deconstrueren en hoe we konden proberen te begrijpen hoe het in de relatie geslopen is. Onze prioriteit tijdens zo'n gesprek, blijft het welzijn van de vrouw. We hebben geleerd om te praten over de ambivalentie van partnergeweld. Het slachtoffer is vaak verscheurd tussen een vorm van liefde die bestaan heeft, trouw, een relatie die op een bepaald moment betekenisvol was en het feit dat ze slachtoffer is geworden van geweld. Tijdens de opleiding leerden we hoe rond die ambivalentie te werken en te rouwen om de relatie die afgelopen is. Tijdens een individueel gesprek proberen we het juiste moment te vinden om stap voor stap over al deze aspecten te praten met de vrouwen. Vaak is het heel nieuw om hierover te praten, want in tegenstelling tot een ruzie, wordt partnergeweld nooit echt als dusdanig benoemd.

Deze opleiding heeft er ook voor gezorgd dat we opnieuw zijn gaan nadenken over het werk dat we met de kinderen en de papa's doen. In 2021 was 66% van de onthaalde kinderen getuige van partnergeweld. Dat is een heel hoog cijfer en het beïnvloedt uiteraard de manier waarop we dagelijks rond het ouderschap werken.

Partnerschap neemt vaak de bovenhand op ouderschap. Dat verklaart waarom het soms moeilijk is om met de papa's te werken en te vermijden dat de kinderen geïnstrumentaliseerd worden. We hebben geleerd om aan te voelen hoeveel grip de ouders of het koppel nog op elkaar hebben. Wanneer we tijdens onze begeleiding zien dat ze nog veel grip op elkaar hebben, proberen we de noden en de behoeften van het kind opnieuw voorop te stellen in ons werk.

Wat we tot slot geleerd hebben, is dat we misschien minder overhaast te werk moeten gaan met de papa en meer tijd te laten aan de mama om na te denken over de begeleiding die we voorstellen.

De vrouwen, de mama's blijven de experts in hun situatie.

De Covid crisis en quarantaine in Open Deur (25/1 tot 03/2)

Dat de Covid crisis een grote impact op de maatschappij in het algemeen heeft gehad weten we allemaal. We hebben, in ons jaarverslag van 2020, de gevolgen die dit voor de gehele sector heeft gehad, en meer precies hoe Open Deur met deze crisis in de dagelijkse werking van een onthaalhuis, met vrouwen en kinderen die we zijn blijven opvangen is omgegaan, toegelicht.

Maar bovenal zijn we einde januari 2021 geconfronteerd geweest met pijnlijke gebeurtenissen ten gevolge van een foute diagnose in de bubbel van ons onthaalhuis, met als gevolg een quarantaine van meer dan een week voor de vrouwen en kinderen die opgevangen werden in Open Deur. Hierna delen we het verloop van de gebeurtenissen van deze gezondheidscrisis.

Eén van onze bewoonsters vertoonde symptomen die een Covid besmetting lieten vermoeden. We besloten haar, bij wijze van preventieve maatregel, in quarantaine te plaatsen in een transitkamer, gedurende het weekend, totdat we een test konden laten afnemen.

Op maandagmorgen, 25 januari, heeft de betrokken bewoonster zich laten testen in de autobus van het Rode kruis, die op het Vossenplein was geïnstalleerd. Het resultaat van de test was positief en dus werd betrokkene dadelijk naar hotel Galia verwezen voor de quarantaine. Het hotel Galia was ingericht als een opvangstructuur voor dakloze personen die positief waren getest. Dezelfde namiddag doorliep het team de lijst van de bewoonsters teneinde de lijst van de mogelijke risicocontacten gedurende het weekend in kaart te brengen. Onze bedoeling was om iedereen te laten testen, nog dezelfde dag, opdat we snel een beeld van de gezondheidssituatie zouden krijgen. We hebben contact opgenomen met verscheidene personen van de verschillende gezondheidsdiensten, maar het bleek onmogelijk nog een testing op dezelfde dag te verkrijgen. Het gevolg voor ons onthaalhuis was dat iedereen in quarantaine op de kamer moest verblijven en dat de vier personeelsleden s'avonds nableven om de maaltijden te bereiden en deze op de kamers van de bewoonsters en hun kinderen te brengen.

Op dinsdag 26 januari, s'ochtends organiseerden we, in kleine groepjes om de verplaatsingen te vergemakkelijken, via Bruss'help een testing in de autobus van het Rode Kruis op het Vossenplein. In eerste instantie was de testing bedoeld voor de risicocontacten, maar vermits de eerste zeven personen op de sneltest positief reageerden, werd er besloten om iedereen te testen, zowel bewoonsters, kinderen als personeel. We organiseerden de testing van de overige bewoonsters, van de kinderen en alle personeelsleden op dezelfde dag in dezelfde autobus (inbegrepen het heen en weer-traject te voet en het wachten buiten in het slechte weer).

11 bewoonsters plus 3 van de 7 kinderen krijgen een sneltest en worden positief bevonden. 9 personeelsleden krijgen ook een dergelijke test en de meerderheid is eveneens positief. 5 andere personeelsleden laten zich testen via een PCR-test, omdat er geen sneltests meer beschikbaar waren. In de namiddag van dezelfde dag keert onze werkman, die ook via een sneltest positief had gereageerd, met zijn echtgenote en vier kinderen, terug naar de autobus en laat eveneens een PCR-test afnemen.

De twee vertegenwoordigers van het OST (Outbreak Support Team) in hotel Galia, geconfronteerd met al deze Covid+ gevallen, drongen er op aan dat iedereen zou terugkeren naar Open Deur, want zij konden onmogelijk een quarantaine voor zoveel personen organiseren. Dat bracht ons, met de dagelijkse realiteit van ons onthaalhuis, met het

gemeenschapsleven, met de maaltijden... echt in grote moeilijkheden. We vroegen hen dus om bijstand, bijvoorbeeld mocht een deel van de ondersteuning van hotel Galia kunnen worden overgeplaatst naar Open deur?? Zonder succes!!

Hiermee geconfronteerd, en elders te rade gegaan, gelet op het slechte weer en bezorgd om het welbevinden van de vrouwen, de kinderen en de personeelsleden, hadden we geen andere keuze dan naar Open deur terug te keren en daar, in het huis Kogelstraat nr 30, de quarantaine zelf te organiseren, binnen onze middelen en met ons gezond verstand. Drie personeelsleden hebben zich spontaan aangeboden om de quarantaine ter plaatse te doen en de permanentie en de omkadering van de vrouwen en kinderen te verzekeren. Zo bevonden wij ons, afgesloten van de wereld, in het huis tussen momenten waarop we beschikbaar waren voor de bewoonsters en andere momenten van rust en verpozing.

Wat de andere leden van het team betreft, zij keerden terug naar huis en bleven in quarantaine. Wij hebben ons verder georganiseerd, samen met de thuisbegeleiding van Aprèstoe, en met twee andere collega's die zorgden voor de boodschappen en kleine persoonlijke aankopen voor de bewoonsters.

Op donderdag 28 januari vernemen we dat de autobus, waar de tests hebben plaatsgevonden, zelf besmet was geraakt, dat leden van hun team in quarantaine zijn geplaatst en de autobus werd ontsmet.

Op vrijdag 29 januari hadden we nog steeds geen resultaten ontvangen van de PCR testen voor de vijf personeelsleden, noch voor de familie van onze werkmans die zich hadden laten testen. Uiteindelijk ontvingen we het bericht dat de resultaten van onze tests onvindbaar waren en adviseerde men ons om een nieuwe test te doen....Het ging in totaal om 11 personen waarvoor men ons signaleerde dat de tests verloren waren.

Twee collega's besloten om zich te laten hertesten met een PCR-test, via hun huisarts. Het resultaat was voor allebei negatief.

Dan namen we de beslissing om alle personen, van wie de PCR-test die in de autobus was afgenomen was verloren geraakt te laten hertesten, in het testcentrum van het Zuidstation. Een eerste collega liet zich op vrijdag testen en het resultaat was negatief. Vier personen gingen er op zaterdag naartoe en alle resultaten van deze PCR testen waren negatief. Ondertussen besloten we om alle andere personeelsleden die een positief resultaat kregen bij de sneltest, eveneens te laten testen. Allen, 8 personeelsleden, plus de zoon van een collega bleken negatief te zijn na de PCR-test.

Uiteindelijk besloten we om ook alle bewoonsters te laten testen via een PCR-test. Dat deden ze op zondag 30 januari, precies 7 dagen na het laatste contact met de bewoonster die in quarantaine was geplaatst in het hotel Galia. Het resultaat hiervan was dat van de 14 vrouwen, er 10 negatief scoorden, 2 scores waren nog af te wachten en 2 waren onbetrouwbaar.

Besluiten die we hebben getrokken: het blijkt dat alle vrouwen en het personeel die getest werden in de autobus met de sneltests, negatief waren bij hun PCR-test. Voor de overige personen, wiens testresultaten verloren waren gegaan, zij bleken eveneens allemaal negatief bij de PCR-test die nadien elders werd afgenomen.

Dit leidt er toe dat we het feit dat er een besmetting met Covid-19 zou geweest zijn in het onthaalhuis 'Open Deur' in vraag stellen.

Inderdaad:

1. Niemand bleek symptomen te vertonen. We zijn er ons van bewust dat men besmet kan zijn en toch geen symptomen vertoont, maar het is toch verbazend dat er onder

zoveel personen, van alle leeftijden, geen enkel symptoom zich zou vertonen zelfs zes dagen na de sneltests.

2. We waren al bijzonder verbaasd dat iedereen positief testte en dat in een zo kort tijdsbestek, meer nog omdat we alle sanitaire voorschriften op een strikte manier naleefden. Maar wij hadden deze ongewone toestand aangenomen gelet op alle geruchten die er circuleerden over de Britse variant.
3. Ondertussen hebben alle personen die samenleefden met een personeelslid in quarantaine bij hen thuis, vrienden, medebewoners, echtgenoten, kinderen zich laten testen. Allen scoorden negatief.

Gelet op de vaststelling dat de testresultaten die in de autobus zijn afgenomen, verloren zijn, en vooral dat het nu duidelijk is dat op het ogenblik van de testing, de autobus zelf aangetast was evenals de personeelsleden die de tests hebben afgenomen, lijkt het ons waarschijnlijk dat het hier misschien over een **mogelijk vals positief resultaat** gaat.

Met de hulp van externe experts hebben we na een week kunnen aantonen dat we inderdaad met een mogelijks vals positief resultaat te maken hadden (ten gevolge de besmette autobus). Wij hebben opzoeken gedaan die deze thesis bevestigden. Zie ook de richtlijnen van de FDA van 3 november 2020 over de maatregelen te nemen om de mogelijks vals positief resultaten te vermijden: https://www.fda.gov/medical-devices/letters-health-care-providers/potential-false-positive-results-antigen-tests-rapid-detection-sars-cov-2-letter-clinical-laboratory?utm_medium=email&utm_source=govdelivery

Na een gemotiveerd schrijven van ons hebben we officieel de opheffing van de quarantaine bekomen.

We geloven dat het van belang is voor het gehele antivirale arsenaal (ook voor dat van onze sector) om deze periode grondig te analyseren en er de besluiten die zich opdringen uit te trekken. We zijn van oordeel dat minstens alle in de autobus geteste personen, op het ogenblik dat we een besmetting vermoedden, persoonlijk hadden moeten aangesproken worden en hadden moeten opgeroepen worden om zich opnieuw te laten testen.

Bovendien willen we ook de aandacht vestigen op alle andere gevolgen voor ieder van de externe personen die contacten hadden met de personeelsleden; kinderen zijn in quarantaine geplaatst en zijn niet meer naar school kunnen gaan, een buitenschoolse opvang werd gesloten en er is een dienst ter plaatse komen ontsmetten. Alle personen die contacten hadden met een personeelslid werden in quarantaine geplaatst en verschillende onder hen zijn niet kunnen gaan werken.

Uitstap in het teken van sociabiliteit en welbevinden

Op een van de zonnigste zaterdagen van september hebben we de eerste uitstap georganiseerd, in het teken van de sociale omgang. In de loop van de zomer werden er praatgroepen georganiseerd over verschillende thema's, waaronder ook de sociale omgang en het leek ons van belang om de theorie aan de praktijk te toetsen en een kleine uitstap te organiseren.

De agenda's op mekaar afstemmen bleek nogal ingewikkeld, omdat de mama's en de alleenstaande vrouwen andere prioriteiten hadden. Ten slotte konden we een groep van drie vrouwen met een lid van het team samenstellen en kon de uitstap doorgaan. Het oorspronkelijke idee was om de vrouwen de mogelijkheid te geven om de stad op een andere manier te ervaren, met meer vertrouwen, meer nieuwsgierig en vooral meer ludiek. In Brussel schuilen verscheidene weinig gekende hoekjes, zo beslisten we om op ontdekking te gaan naar een van de mooiste en best verscholen parken van de stad: het park Tenbosch. De website van de tuinen van Brussel beschrijft deze als volgt:

“(…) het werk van een gepassioneerde. Zijn botanische betekenis is uitzonderlijk. Het plantaardig patrimonium maakt het tot een van de meest interessante van Brussel. Het is bovendien ook een park van de buurt, een plaats van rust en van ontmoeting, een plaats om te spelen en een schuilplaats voor de vele vogels van de stad. De dendroloog (botanist gespecialiseerd in bomen) Jean-Louis Semet ligt aan de oorsprong van de creatie van het park Tenbosch. Hij zal het omvormen tot een botanische tuin en een arboretum”.

Het traject op weg naar de tuin was voor sommigen van de groep de gelegenheid om een deel van de stad te ontdekken waarin ze nog nooit waren geweest. Zij waardeerden het groene gehalte en de mogelijkheden van de zuidrand van de stad. De aankomst bij het park heeft hen aangenaam verrast, zozeer is de toegang diskreet en enkel door de ingewijden gekend. De vele rustige hoekjes en de ongelooflijke verzameling van planten en bomen hebben vele interessante gesprekken opgeleverd. De vrouwen hebben zich voorgenomen om in de toekomst uit eigen beweging terug te keren.

De drankpauze werd in een van de oudste koffiehuisen van Brussel gehouden “Le café de la presse” op twee stappen van het park. Deze moderne en kleurrijke plek heeft meer dan één geïntimideerd en de groep ervaarde een zekere bevangenheid bij aankomst. De opgesmukte menigte, de drankjes die een Californisch uithangbord waardig zijn en het ‘hipster’ karakter van de plaats verbergen in werkelijkheid een, relatief ontspannen ruimte met een grote esthetische schoonheid. Het idee erachter was om de mentale barrières te doorbreken die vaak oprijzen en die doen veronderstellen dat men ‘niet goed genoeg is’ voor een bepaalde omgeving. En dat is geslaagd. Vergezeld van het teamlid en gerustgesteld door het personeel van het café, hebben de vrouwen genoten van de schoonheid van de plaats en is er een lang gesprek ontstaan over het belang van het welbevinden, van zich te amuseren, van een uitstap te maken en van te genieten van de mooie plekjes die vaak beter toegankelijk zijn dan men geloofde. Zij babbelden over de mogelijkheid om er hun naasten uit te nodigen of om er terug te keren om wat te studeren. De terugkeer verliep met een uitstekend humeur en met de belofte erover te waken om het opnieuw te doen.

Een andere uitstap in het kader van het welbevinden is doorgegaan met slechts één bewoonster. Op een donderdag aan het einde van de zomer, zijn Camélia vergezeld van een teamlid een wandeling gaan maken in het Zoniënwoud. Aangekomen sedert meer dan een

maand in het onthaalhuis, had Camélia haar verlangen naar de natuur uitgedrukt en de nood om er eens uit te zijn. Vermits zij twee schoolgaande kinderen heeft, en Camélia ten laatste om 15 uur moest terug zijn, is de uitstap gestart om 10 uur. De verplaatsing naar het bos gebeurde met het openbaar vervoer. Dat was al de gelegenheid om vragen gelinkt aan haar sociale vaardigheden aan te snijden: is ze op haar gemak in de metro, in hoeverre kent ze de stad.....Eerder gespannen, en van nature gevoelig is Camélia zachtjes ontbolsterd gedurende de tocht. De wandeling heeft plaatsgevonden in de abdij van het Rode Klooster, één van de toegangspoorten tot het Zoniënwoud. Dit betoverende kader is ideaal geschikt voor een bezoek van enkele uren. In de verschillende vijvers vindt men libellen en vlinders in overvloed. Vaak kruist men er eekhoorntjes en het was zelfs mogelijk een prachtig paard te voederen met een appel en het te strelen. Ondanks een pittig terrein, bleek de wandeling toch niet te vermoeiend. De abdij van het Rode Klooster herbergt ook een afspanning, hetgeen de gelegenheid gaf aan onze twee wandelaarsters om een verfrissende pauze te nemen. Na nog een laatste ommetje in het bos was het tijd om terug te keren om zo het einde van de school van de kinderen niet te missen. Camélia heeft het goede gevoel dat deze uitstap haar bezorgde verwoord en zij toonde zich verrast door de nabijheid van deze tuin van Eden. Zij zou er graag uit haarzelf terugkeren nu ze de weg er naartoe kent. Deze ervaring was nog te meer aangenaam, dankzij het heldere en zachte klimaat van deze 'Indian summer'.

Open Deur en BOK

Dit jaar vonden we de gelegenheid om aan de vrouwen een voorstel te doen om deel te nemen aan een artistiek project. Een nachtpermanentiewerkster werkte gelijktijdig met haar werk in Open Deur voor een project dat 'Bodies of Knowledge (BOK)' heet.

BOK kunnen we als volgt definiëren:

"BOK is een omgeving waar de mensen elkaar kunnen leren kennen. Zaken die veelal niet worden aangeleerd, verteld door stemmen die vaak niet gehoord worden, afkomstig van verschillende delen van de maatschappij en van de wereld. In BOK, wordt kennis uitgewisseld die een meer rechtvaardige en meer humane maatschappij kan voeden. Het is een plaats om te luisteren, vragen te stellen, mekaar te ontmoeten. BOK verwelkomt experts met levenservaring, eerder dan professionelen."

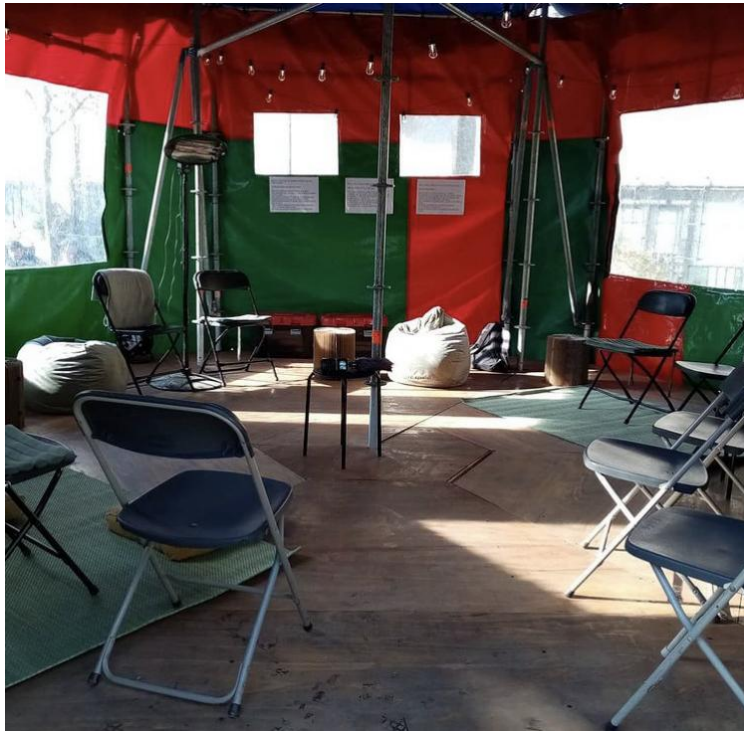
Meer concreet verlopen deze vraagstellingen en de leermomenten in een tent. Half zwervend wordt de tent van BOK opgesteld voor enkele weken of enkele maanden op verschillende plekken in Brussel, vooraleer opnieuw te verhuizen. In de herfst werd de tent opgesteld op het Jacques Brel plein in Brussel, op vijf minuten van Open Deur.

Ter gelegenheid van een teamvergadering heeft onze collega van de nachtpermanentie het project voorgesteld en heeft met instemming van het team enkele vrouwen die het onthaalhuis reeds hadden verlaten, gecontacteerd. De bedoeling was dubbel. Vooreerst een antwoord geven op de nood die sommige vrouwen hadden uitgedrukt ter gelegenheid van hun uitstap met Open Deur naar meer gezelligheid. Want inderdaad, eens de eerste vreugde over de verkregen zelfstandigheid gepasseerd is, klaagden sommige vrouwen over een grote eenzaamheid en de moeilijkheid om nieuwe sociale contacten te leggen. Deelnemen aan een artistieke voorstelling is een verrijkende ervaring, zowel voor het zelfvertrouwen, als voor de culturele en sociale ervaring. In de schoot van BOK werd hun kennis, voortkomend uit hun levenservaringen gekoesterd en als zeer waardevol beschouwd. De tweede doelstelling was om echt betrokken personen naar BOK toe te leiden om hun stemmen die weinig of niet gehoord worden in de samenleving naar voor te brengen.

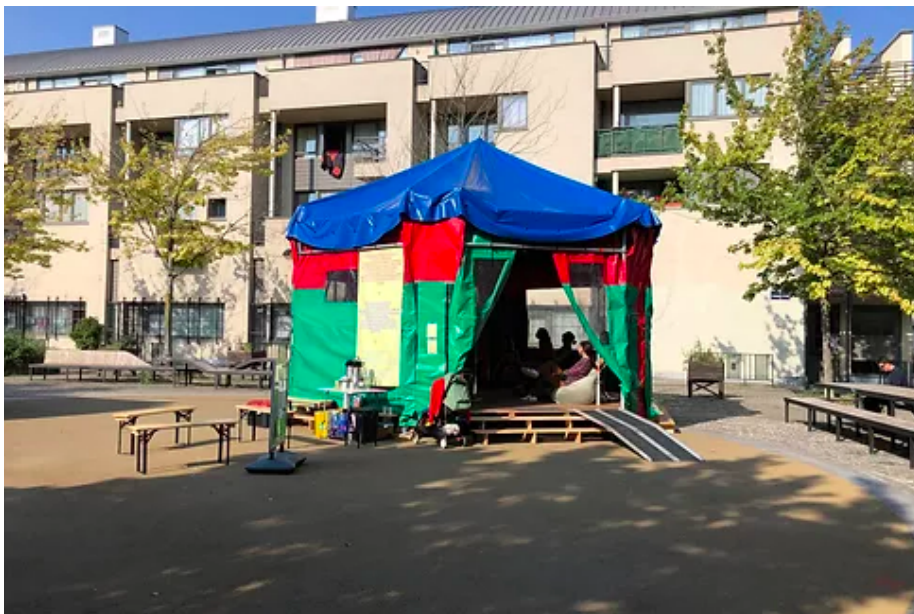
Op die manier hebben drie vrouwen een namiddag doorgebracht in de tent van BOK om hun kennis te delen. Het programma was het volgende:

- Cindy, getiteld: "Sport als houvast in de storm; enkele ervaringen om voor zichzelf te zorgen als een vrouw met veerkracht."
- Hajar, getiteld: "Door een verhaal te vertellen, de racistische vooroordelen ontmantelen; de geschiedenis van Tunesië van de oudheid tot vandaag."
- Laura, getiteld: "De samenhang als middel om de afhankelijkheid te ontgroeien."

Het publiek heeft de presentaties van de vrouwen met zeer veel enthousiasme onthaald. Het was bij aanvang geen evidente opdracht om voor een publiek te spreken, om de toehoorders mee te nemen en de mensen te begeleiden doorheen het verhaal. Op het einde van de sessies heeft elke vrouw getuigd hoe deze ervaring hen deugd heeft gedaan.

In de BOK Tent

De BOK tent op het Jacques Brel plein

Bezoeken, supervisies, vergaderingen en vormingen

Vorming van het personeel

Samenvatting	Organisator	Aantal deelnemers
Quelles émotions vivent-elles en Maison d'Accueil avec le COVID ?	BICO	2
La métacognition par les octofun	Francoise Roemers	2
Les intelligences multiples en pratique	Francoise Roemers	2
La gestion mentale	Francoise Roemers	2
La psychologie positive	Francoise Roemers	2
Omgaan met conflicten en agressivité	Febi	1
Studiedag : Conferentie rond dakloosheid	AMA	2
Studiedag : Workshops rond dakloosheid	AMA	2
Vorming rond partnergeweld dag 1	Jean-Louis Simoens	10
Vorming rond partnergeweld dag 2	Jean-Louis Simoens	9
Vorming rond partnergeweld dag 3	Jean-Louis Simoens	9
Formation sur le logement solidaire	Habitat et participation	1
Journée d'étude sans-abrisme sur le lâcher prise en fin d'aide	AMA/BICO	5
Echange de pratiques: comment travailler avec la non-demande	BICO	3

Omwille van de Coronacrisis werden het afgelopen jaar, zoals in 2020, verschillende vormingen uitgesteld of geannuleerd. Sommige vormingen werden aangepast en zijn online doorgegaan.

Naast deze vormingen vonden er supervisies plaats met dokter Philippe Kinnoo. We hebben er 11 gehad in 2021.

Voorstelling van de interne en externe bezoeken van 'Open Deur'

Samenvatting van de interne bezoeken	Aantal bezoekers
Bezoeken van studenten	3
Bezoeken van organisaties uit de sector	4

Samenvatting van de externe bezoeken	Aantal bezoekers
Externe bezoeken	2
Bezoeken in het kader van de week van de thuislozenzorg in Brussel	3

Voor Open Deur is het belangrijk om contact te houden en uitwisselingen te hebben met andere instellingen in de thuislozensector en aanverwante sectoren. Collega's van andere diensten hebben aan ons team of aan de bewoners hun manier van werken voorgesteld of kregen de kans om ons huis te bezoeken.

Helaas heeft de pandemie het aantal interne en externe bezoeken, drastisch verminderd. Toch zijn we erin geslaagd om de studenten in hun zoektocht naar interviews en bezoeken nuttig te heroriënteren.

We hebben in 2021 op deze manier 7 interne bezoeken en 5 externe bezoeken geteld.

Vergaderingen en supervisies

De personeelsleden van Open deur hebben in 2021 deelgenomen aan verschillende vergaderingen, praktijkuitwisselingen, werkgroepen en netwerkvergaderingen. Hieronder vind je een beknopt overzicht.

Een collega heeft deelgenomen aan de vergaderingen van **Bitume**. In dit netwerk worden de cliënten geregistreerd (mannen en vrouwen) die reeds een lang parcours in één of meerdere organisaties achter de rug hebben. De bedoeling van het netwerk is om een begeleidingstraject voor te stellen in nauwe samenwerking met de verschillende psycho/medische/sociale organisaties, waarbij het belang van de cliënt steeds centraal staat. Iram Chaudhary, coördinatrice van Open deur, zit in de **raden van bestuur** van de **BICO-federatie**, van de vzw **ARA** (2), **Aprèstoe** (5), **AIS Iris** (8), vzw **Beschut** (1), **Les Gazelles de Bruxelles** (2) en vzw **Hobo** (4).

Op het niveau van de **BICO-federatie** vonden er zowel fysieke als online vergaderingen plaats:

- Raden van Bestuur (6)
- Algemene Vergadering (4)
- Werkgroep onthaalhuizen in verband met de dagprijs/OCMW
- Werkgroep onthaalhuizen in verband met de gezondheidscrisis
- Overlegvergadering met de administratie van de COCOM over de dagprijs en de tussenkomst van de gebruikers

Dit was het tweede jaar waarin we samenwerkten met **Bruss'help**. We hebben twee vergaderingen gehad in verband met de gezondheidscrisis en de verwijzingen naar de onthaalhuizen, en er was een werkgroep met als thema 'einde van de dakloosheid: een utopie?'.

In het kader van Portali, zijn er vergaderingen en ontmoetingen geweest tussen het team en de directie om het project te evalueren. De directie nam eveneens deel aan teamvergaderingen.

Open Deur heeft zijn deuren geopend voor 4 collega's van de sector en aanverwante sectoren tijdens de Week van de Daklozen. We namen deel aan een vergadering rond het thema solidaire woningen.

Andere vergaderingen met de vzw **Aprèstoe** (2), de vzw **ARA** (2), **AIS Iris** (8) hebben plaatsgevonden, maar meestal digitaal.

Het medewerkersteam – de raad van bestuur

Medewerkers

Iram Chaudhary	Sociaal-assistente, coordinatrice sinds 01/09/2012, indienst sinds 01/12/1999
Fabienne Verduyn	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de kinderen, in dienst sinds 01/01/1993
Ann Vanden Branden	Sociologe, administratief verantwoordelijke, in dienst sinds 15/03/1995
Bruno Milone	Opvoeder, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 05/10/2009. Sinds 1/09/2020 halftijds Open Deur, halftijds Portali.
Eléonore Moureau	Sociaal-assistente, master in de sociologie, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 15/04/2015.
Khadija Maida	Opvoedster, psychosociale begeleiding van de kinderen, in dienst sinds 01/01/2017.
Monica Saey	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 13/07/2018
Géraldine Musyck	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 05/10/2018
Elise Stordeur	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 17/06/2019
Celine Van Mulders	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 01/09/2019. Sinds 1/11/2020 halftijds Open Deur, halftijds Portali.
Ino Lubwa	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van bewoners, in dienst sinds 25/11/2019 tot 29/10/2021
Laeticia Van Hoof	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van bewoners, in dienst sinds 01/03/2021 tot 30/11/2021.
Michäel Aydin	Master in psychologie, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 4/10/2021

Pierre Posselle	Sociaal werker, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 6/10/2021
Christina Stadlbauer	Nachtpermanentiemedewerkster, in dienst sinds 15/04/2020
Emilie Maidon	Nachtpermanentiemedewerkster, in dienst van 15/04/2020 tot 17/07/2021
Nadia Mharzi	Nachtpermanentiemedewerkster, in dienst sinds 15/04/2020
Emanuel Lorrain	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst sinds 1/07/2020
Nicolas Galeazzi	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst sinds 07/07/21
Abdelkader Abbassi	Arbeider (ACS), in dienst sinds 19/03/2012
Nafiatou Ibrahim	Logistiek medewerkster, in dienst sinds 01/04/2020

Freelance medewerkers

Phillippe Kinoo	kinderpsychiater, systeembenadering, supervisor van het team (éénmaal per maand) sinds oktober 1990
DANA	2 vrijwilligers komen elke twee weken voor een massage en relaxatie van de bewoners sinds september 1991

Raad van bestuur

Ria Willem	Voorzitster
Jean-Elie Lanotte	Penningmeester
Martine Peeters	Secretaris
Gert Van Ransbeeck	Lid
Chris Deslagmulder	Lid
Greet Meyhi	Lid
Maia Grinberg	Lid
Stefan Van Moll	Lid
Karen Swyngedaauw	Kandidaat-lid
Peggy Piret	Kandidaat-lid

Algemene vergadering

Leden van de raad van bestuur en Ann Vanden Branden

Financiën en subsidies

Het onthaaltehuis Open Deur wordt erkend en gesubsidieerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

In 2019 werden de nieuwe uitvoeringsbesluiten gepubliceerd verbonden aan de ordonnantie van 2018 betreffende de reorganisatie van de daklozensector en de subsidiëring van de bicommunautaire instellingen in het Brussels Gewest.

Het uitvoeringsbesluit voorziet in het personeelskader en de subsidiëeringswijze van de erkende centra. Er wordt een jaarlijkse voorlopige forfaitaire enveloppe toegekend door de optelling van:

- De theoretische kostprijs van het aantal functies dat wordt gesubsidieerd in overeenstemming met de geldende loonschalen en de personeelsnormen (in de bijlagen)
- Een gemiddelde anciënniteit
- Een vermenigvuldigingscoëfficiënt die de sociale lasten en andere premies of sociale voordelen omvat
- Het maximale bedrag van
 - de werkingskosten (een jaarlijks bedrag afhankelijk van het aantal bedden vermeerderd met een bedrag toegekend voor de directie/coördinatie)
 - uitrustingskosten
 - opleidingskosten (=1% van de gesubsidieerde loonmassa)
 - beheerskosten (=4% van de gesubsidieerde loonmassa voor de arbeidsongevallenverzekering, arbeidsgeneeskunde, het sociaal secretariaat, het woon-werkverkeer en aanwervingskosten)
- Een variabel deel dat mogelijk andere personeelskosten, uitrustingskosten en werkingskosten dekt die noodzakelijk zijn voor de werking van het centrum.

Het bedrag van deze forfaitaire enveloppe is het maximale bedrag van subsidie die een instelling kan ontvangen.

We hebben ook personeelsleden die gesubsidieerd worden door het Sociaal Maribel Fonds. Onze instelling wordt door hen erkend als een bicommunautaire opvoedings- en huisvestingsinrichting. De bedoeling van het Fonds is de werkdruk te verlagen door bijkomende aanwervingen mogelijk te maken binnen de private non-profitsector. Deze subsidie beantwoordt aan een nood en geeft ons de kans om de kwaliteit van ons werk te verbeteren.

De werkgevers krijgen een toelage van het Fonds voor de loonkosten van nieuw aangeworven, bijkomend personeel.

We hebben eveneens een personeelslid met een Gesco-statuuut waarvoor we een premie ontvangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Lijst van organisaties

-Action Sport	-Biedt een waaier van sportactiviteiten en stages aan voor kinderen tijdens het schooljaar en de vakanties.
-Actiris	-De Brusselse gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling.
-ADDE asbl	-Association pour le droit des étrangers, een onderzoekscentrum dat de rechten van migranten verdedigt.
-Albatros	-Onthaaltehuis voor thuislozen, deelwerking van CAW Brussel.
-AMA asbl	Federatie van onthaalthuizen en diensten in de thuislozenzorg die erkend zijn door de Franse gemeenschapscommissie, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie of het Waalse Gewest
-Aprèstoe vzw	-Ambulante dienst voor psychosociale begeleiding van mensen die in Open Deur of Talita verbleven, en die nog begeleiding nodig hebben.
-ARA vzw	-Vereniging waar armen het woord nemen. Zet zich in voor de rechten van thuislozen in Brussel, en werkt samen met andere organisaties uit de thuislozensector aan sensibilisering en beleidsbeïnvloeding.
-Baboes vzw	-Ontmoetingsplaats en speelruimte voor kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders.
-Bas les Masques	-Vereniging die jongeren laat deelnemen aan zang, dans, theater en film, zodat ze zich kunnen uitdrukken en ontplooien doorheen de podiumkunsten.
-Beschut vzw	-vzw die het patrimonium beheert van de vroegere vzw's De Schutting en Albatros (vooral deel uit te maken van CAW Brussel)
-BICO Federatie vzw	-Vertegenwoordigt de bicommunautaire organisaties in de thuislozensector in Brussel, die allen gesubsidieerd zijn door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
-Bitume	-Réseau Bruxellois d'Intervention de Terrain pour Usagers Marginalisés ou Exclus
-Bon	-Bon is het Brussels onthaalbureau voor inburgering. Bon onthaalt mensen van buitenlandse origine die een minimum verblijfstatuut hebben van drie maanden. Nieuwkomers, maar ook mensen van een andere origine die al langer in Brussel wonen, kunnen bij bon terecht voor een gratis inburgeringsprogramma. Bovendien werkt bon nauw samen met het Huis van het Nederlands Brussel om inburgeraars op een aangename manier Nederlands te leren.
-Bruss'help	-Bruss'help coördineert de noodopvang- en inschakelings-voorzieningen voor dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Onze organisatie is gemandateerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en verleent diensten aan de bevolking en aan de gezondheids- en sociale actoren die met dak- en thuislozen werken.
-CAW Brussel, Halle	-In Vlaanderen en Brussel zijn er 11 Centra voor Algemeen Welzijns-werk. Deze centra bieden verschillende sociale diensten aan, onder een gemeenschappelijk beheer.
-Centre Monfort	-Onthaaltehuis voor vrouwen in Jette, gesubsidieerd door COCOF. Ze bieden voor maximaal 2 jaar opvang aan 33 vrouwen tussen de 18 en 50 jaar.
-Centrum voor dringend onthaal Ariane	-Crisisopvang voor personen in acute psychosociale moeilijkheden die onmiddellijk nood hebben aan opvang.
-Centrum voor ervaringsgericht onderwijs	-Dienst verbonden aan de KUL, die onderzoek doet, vormingen en werkmateriaal ontwikkelt op vlak van onderwijs, onthaal, preventie van emotionele problemen,...

-Chant d'oiseau	-Onthaaltehuis voor vrouwen met of zonder kinderen in Sint-Pieters-Woluwe
-CJES LA Clairière	-Dagcentrum voor kinderen en jongvolwassenen met een lichte tot matige verstandelijke beperking.
-Collectif contre les Violences Familiales et l'Exclusion	-Onthaaltehuis voor vrouwen met of zonder kinderen die slachtoffer zijn van partnergeweld, en begeleiding voor al wie met intrafamiliaal geweld te maken krijgt.
-CLB	-Ouders, leraren, directies en ook de kinderen of jongeren kunnen terecht in een Centrum voor leerlingenbegeleiding voor informatie of begeleiding. In een CLB werken verschillende vakmensen samen: artsen, verpleegkundigen, maatschappelijk werkers, psychologen, pedagogen. Samen met de school zorgt dat team ervoor dat elk kind of jongere op school zijn kennis, talenten en vaardigheden zo goed mogelijk kan ontwikkelen.
-COCOF	-De Franse Gemeenschapscommissie of 'Commission communautaire française' neemt de gemeenschapsbevoegdheden waar in het Brusselse Gewest die tot de Franse Gemeenschap behoren in het zuiden van het land. Dit komt in hoofdzaak neer op cultuur, onderwijs, volksgezondheid en maatschappelijk welzijn.
-COCOM	-Commission Communautaire Commune, of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
-Cultures et santé	-Vereniging die actief is in Brussel en Wallonië, en die onder andere permanente vorming aanbiedt rond gezondheid en sociale cohesie. Hun doelpubliek zijn personen uit kansarme milieus.
-Dana asbl	-Biedt massage aan als relaxatie, aan mensen in moeilijke situaties (voornamelijk vrouwen en kinderen in onthaaltehuizen)
-De Nieuwe 150 vzw	-Sociaal immobielkantoor dat ook een opdracht van begeleide huisvesting en schuldbemiddeling vervult.
-De Schutting	-Deelwerking van CAW Brussel. Dienst voor integrale woonbegeleiding op maat van thuislozen.
-Don Bosco-Téléservice asbl	-Organiseert huiswerkklasjes en animatie voor kinderen in het centrum van Brussel
-Escale	-Onthaaltehuis onderweg vzw is een onthaaltehuis voor vrouwen en families in St Gillis.
-Febi	-Febi vzw is een overkoepelende organisatie van meerdere Federale en Brusselse Maribel-en Vormingsfondsen binnen de private non-profit sector.
-Febul/BFUH	-Fédération Bruxelloise Unie pour le logement, of Brusselse Federatie van Unie voor de Huisvesting, is een ontmoetingsplaats van verschillende verenigingen die zich inzetten voor de verwezenlijking van het recht op huisvesting in Brussel
- ('t) Folieke	- 't Folieke is een kinderkribbe in de Kogelstraat
-Foyer vzw	-Vereniging in Molenbeek die zich inzet voor diversiteit, interculturaliteit en sociale cohesie.
-Fonds Barones Monique van Oldeneel tot Oldenzeel	-Fonds van de Koning Boudewijnstichting. Structurele en financiële steun voor organisaties die zich inzetten voor de verbetering van de woon-en levensomstandigheden van kwetsbare personen in België.
-F.R.A.J.E.asbl	-Centre de Formation permanente de recherche dans les milieux d'accueil du jeune enfant. Studie -en vormingscentrum voor professionelen die met kinderen werken (0-12j)

- (La) Guise	-Organisatie in Elsene die stages en sessies van psychomotriciteit aanbiedt.
- Grondregie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-De grondregie beheert en ontwikkelt het privépatrimonium van Stad Brussel.
- Habitat et participation	-Organisatie die gegroeid is vanuit de faculteit architectuur van de UCL. Ze besteden naast de technische aspecten van het bouwen ook aandacht aan de sociale aspecten. Ze bieden onder andere hulp en vorming aan rond solidaire woningen.
- (Les) Hirond'elles	-Een wekelijkse cursus voor vrouwen die willen leren fietsen in Brussel. Een initiatief van molemBIKE, dat uitgaat van het 'Centre Communautaire Maritime' in Molenbeek.
- Hobo vzw	-Dagcentrum voor thuislozen. Biedt een zinvolle dagbesteding, trajectbegeleiding en doorverwijzing aan.
- Home du Pre asbl	-Onthaalteluis voor vrouwen met of zonder kinderen.
- IBO Buiteling	Buitenschoolse opvang voor kinderen van het nederlandse kleuter-en of basisonderwijs die in de brusselse vijfhoek wonen.
- (L')Ilot (le 160)	-Crisisopvang en/of -huisvesting 24 per dag voor vrouwen, koppels, met zonder kinderen
- Interactie Academie	-Organisatie in Antwerpen/Utrecht die gespecialiseerd is in systeemtheorie, communicatie en verhoudingen tussen mensen, en die opleidingen aanbiedt.
- Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen	-Een federale overheidsinstelling van openbaar nut die instaat voor het waarborgen en bevorderen van de gelijkheid van vrouwen en mannen en de bestrijding van elke vorm van discriminatie en ongelijkheid op basis van geslacht.
- IRIS vzw	-Sociaal verhuurkantoor
- Lazare	-Organisatie (overgewaaid uit Frankrijk) die projecten ontwikkelt waar voormalige thuislozen en vrijwilligers een woning delen.
- Les Gazelles de Bruxelles vzw	-Heeft als missie volwassenen uit kansarme groepen te versterken en ontmoeting tot stand brengen door samen te joggen.
- LOGO Brussel	-Logo staat voor LOkaal GezondheidsOverleg, een netwerk van organisaties die samen aan de Vlaamse gezondheids-doelstellingen willen werken. Brussel heeft er één, dat deel uitmaakt van de VGC. Er zijn 6 thema's: gezonde voeding en beweging, tabak, alcohol en drugs, kankeropsporing, valongevallen bij ouderen, vaccinaties en geestelijke gezondheidsbevordering (preventie van depressie en zelfdoding).
- Maison des enfants Françoise Dolto	-Biedt educatieve en ontspannende buitenschoolse activiteiten aan voor kinderen van 6 tot 12 jaar.
- MolemBIKE	-Een project van Centre Communautaire Maritime asbl. Ze richten zich tot een gevarieerd publiek en organiseren La fête du Vélo in Molenbeek, ontdekkingstochten per fiets, sensibiliseringscampagnes rond veiligheid zoals Light you Bike, fietscursussen en een fietsatelier.
- NASCI vzw	-Steunt hulpbehoevende zwangere vrouwen, moeders en kinderen, die zich de essentiële voor het levensonderhoud niet kunnen aanschaffen.
- New Samusocial	-Bieden dringende opvang aan daklozen die nergens anders kunnen worden opgevangen. Mobiele hulpteams doorkruisen het Gewest 's avonds en 's nachts.
- Notre Abri asbl	-Onthaal en opvang van baby's en jonge kinderen van gezinnen in moeilijkheden
- (Le) Nouveau 150	-Sociaal verhuurkantoor dat ook begeleiding en schuldbemiddeling aanbiedt.

- ONE	-Office de la Naissance et de l'enfance. Vergelijkbaar met Kind en Gezin.
-Parentalité Addiction	-Multidisciplinaire dienst die zich toespitst op hulp aan ouders en toekomstige ouders met een verslavingsproblematiek. Een dienst van Interstices CHU St Pierre.
-Planning Marolles asbl	-Centrum voor gezinsplanning die sociale, juridische, psychologische en gynecologische consultaties aanbiedt.
-PMS	-Centre Psycho-médico-social. Parallel aan CLB voor Nederlandstalige leerlingen.
- Portali	-Onthaaltehuis voor vrouwen met kinderen in Ukkel. Een tijdelijk project beheerd door Talita en Open Deur.
-Puerto	-Deelwerking van CAW Brussel. Dienst begeleid wonen voor thuislozen.
-SAJ	Service de l'aide la Jeunesse: Openbare dienst die hulp verleent aan kinderen en jongeren in probleemsituaties. Het franstalige 'Comité voor Bijzondere Jeugdzorg'.
-SASE O.K.Ou	-Sociaal-educatieve begeleidingsdienst van La Cité Joyeuse.
-Soyez Stage	-Organiseert sportieve, artistieke en culturele stages voor jongeren in Jette.
- Sociaal Hotel van Molenbeek	-Een dienst die crisisopvang aanbiedt van korte duur aan mensen die hun woning verliezen. De intakes doen zich uitsluitend via de gemeentelijke dienst voor slachtofferhulp of het gemeentelijk nood-en interventieplan
-Sociale Maribel	-De fondsen van de Sociale Maribel zijn er om bijkomendearbeidsplaatsen te realiseren in de sociale non-profitsector.
-SPJ	-Service de Protections de la Jeunesse.Dienst die de beslissingen van de jeugdrechter uitvoert.
-Stadskriebels	-Sportfeest rond het kanaal in Brussel. Georganiseerd door n-Brussel, de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
-Stapsteen	-Een organisatie in Laken die onder andere vormen organiseert en een steunpunt vormt voor kwetsbare gezinnen.
-Talita vzw	-Onthaaltehuis voor vrouwen met of zonder kinderen
-Thuislozenzorg Vlaanderen	-Organisatie die tussen 1990 en 1995 de onthaaltehuizen in Vlaanderen vertegenwoordigde.
-Transit vzw	-Opvangcentrum voor druggebruikers
-VGC	-Vlaamse Gemeenschapscommissie
-Vokans vzw	-Organisatie die enerzijds de werkgevers en leidinggevenden ondersteunt op de werkvloer (oa door selecteren en opleiden van personeel) en anderzijds de tewerkstellingskansen van mensen verhoogt door vorming en begeleiding.
-Zita inloopteam	-Integraal laagdrempelig opvoedingsondersteuningspunt voor aanstaande ouders en ouders met kinderen tussen 0 en 6 jaar die in moeilijke sociale omstandigheden leven.